

مجموعه
روايات
مفتوحة

روايات مفتوحة

روايات مفتوحة

روايات مفتوحة

تقديم به آستان مولانا
بقيه الله الاعظم، حضرت صاحب الزمان
عجل الله تعالى فرجه

چهل حدیث پیرامون

علی و مهدی

پیشگوییهای حضرت امیر

درباره حضرت صاحب الامر

چهل حدیث پیرامون علی(ع) و مهدی(ع): پیشگویی‌های حضرت امیر(ع) درباره حضرت صاحب‌الامر(ع) / تدوین واحد پژوهش و تحقیق مؤسسه فرهنگی موعود - تهران: موعود عصر(عج)، ۱۳۸۲.

.۹۵ ص.

ISBN: ۹۶۴-۶۹۶۸-۹۹-X

فهرستنویسی براساس اطلاعات فیپا:
کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. اربعینات - قرن ۱۴. ۲. احادیث شیعه - قرن ۱۴. ۳. غدیر خم، خطبه. الف. مؤسسه فرهنگی موعود عصر(عج)، ب. عنوان:

پیشگویی‌های حضرت امیر(ع) درباره حضرت صاحب‌الامر(ع).

۲۹۷/۲۱۸

BP ۱۴۳/۹/۹۲۲

۸۳-۳۱۷۵

کتابخانه ملی ایران

امام علی(ع) و امام مهدی(ع) (چهل حدیث)
تدوین: واحد پژوهش مؤسسه فرهنگی موعود
ناشر: موعود عصر(عج)

محل و سال نشر: تهران، ۱۳۸۷

شمارگان: ۵۰۰۰

شابک: X-۹۹-۶۹۶۸-۹۶۴

چاپخانه: پیام

نوبت چاپ: پنجم

قیمت: ۸۰۰۰ ریال

.....
نشاری: تهران، ص.پ: ۸۳۴۷-۱۴۱۰۰

شماره تلفن: ۸-۶۶۹۵۶۱۶۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸	دعای حضرت مهدی ﷺ و روی بیه عراق
۱۰	فصل اول: توصیف حضرت مهدی ﷺ
۱۱	مایه امان
۱۱	گوارا یتان باد
۱۲	رها یی از شرک، گمراهی و فتنه
۱۲	صاحب دو نام
۱۳	اوصاف مهدی ﷺ
۱۳	خاتم اسرار
۱۴	فصل دوم: غیبت، آخر الزمان و تکالیف
۱۵	بخش اول: ویژگیهای آخر الزمان
۱۵	صاحب الامر ﷺ
۱۵	غربت قائم ﷺ
۱۵	شک در مهدی ﷺ
۱۶	سرگردانی شیعیان
۱۶	می رسد زمانی که
۱۷	گاه یاری
۱۸	هتك حرمتها
۱۸	انحراف مسلمانان
۱۹	فرار از اسلام!
۲۰	بخش دوم: تکالیف شیعیان
۲۰	شیطان و غیبت
۲۱	انتظار فرج
۲۱	منتظر باشد
۲۲	فصل سوم: پیش از ظهور
۲۳	تلفات پیش از ظهور
۲۳	مرگ و کشتار
۲۳	چهار فتنه هولناک
۲۴	جسارت یهود و نصاری

۲۵	سلطه یهود . . . . .
۲۵	سبب پیروزی یهود . . . . .
۲۶	اختلاف در شام . . . . .
۲۷	توصیف سفیانی . . . . .
۲۸	ای مسجد کوفه! . . . . .
۲۸	این گونه بشتاب! . . . . .
۲۹	گنج در ایران و طالقان . . . . .
۲۹	رقابت خراسانی و یمانی . . . . .
۳۰	شکست سفیانی . . . . .
۳۱	جنگ و هراس عمومی . . . . .
۳۲	نجات از فتنه‌ها . . . . .
۳۳	فصل چهارم: ظهور حضرت مهدی <small>ع</small> . . . . .
۳۴	بخش اول: هنگامه ظهور . . . . .
۳۴	اندوه صاحب العصر <small>ع</small> . . . . .
۳۴	آوای شمشیر . . . . .
۳۵	به سوی خلیفه خدا بشتاب . . . . .
۳۵	یاران در کوفه . . . . .
۳۶	یاران جوان . . . . .
۳۶	اجتماع یاران . . . . .
۳۷	ای قدس می آییم! . . . . .
۳۸	پیش به سوی قدس! . . . . .
۳۸	بخش دوم: پس از ظهور . . . . .
۳۸	اختلاف شیعیان . . . . .
۳۹	مایه شادی همگان . . . . .
۴۰	خیر فراگیر ظهور . . . . .
۴۱	برکات بی پایان . . . . .
۴۲	ضمیمه: خطبه پیامبر اکرم، صلی الله علیه و آله،
۹۴	حسن ختم خطبه . . . . .
۹۵	مراسم بعد از خطبه . . . . .

حضرت امیر المؤمنین، علی الله به عنوان خاتم وصایت در مجموعه خطبه‌ها، نامه‌ها و وصایا، با عباراتی فصیح و دلنشیینی مخصوص به خود، پرده از بسیاری مباحث پیرامون حضرت مهدی الله به عنوان خاتم امامت در خانواده گرامی حضرت ختمی مرتب، صلوات‌الله‌علیه و علی آل‌الطاهرين، برداشته و درباره شرایط و اوضاع اجتماعی سالهای قبل از ظهور و همه آنچه که پس از آن فراروی عموم مستضعفان و منتظران قرار می‌گیرد حقایق بی‌نظیری را برای مؤمنان امر امامت افشا کرده‌اند.

مؤسسه موعود مفتخر است که توانسته مجموعه حاضر را به همراه «خطبه غدیر» با ترجمه‌ای روان در ایام برگزاری «جشن ولایت» تقدیم حضور شیفتگان امامت و ولایت نماید. امید که مقبول طبع آن امامان همام، عليهم السلام، واقع شود. ان شاء الله

ناشر

دعای حضرت مهدی الله علیه السلام هنگام ورود به عراق

حضرت مهدی الله علیه السلام از ظهور هنگام عبور از
وادی السلام در حالی که به سوی مسجد سهلة در حرکتند و
بر روی مرکب خویش نشستند، چنین دست به دعا
برمی دارند:

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حَقًا حَقًا، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِيمانًا وَ صدَقًا، لا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَعْبُدُ أَوْ رُقًا، اللَّهُمَّ مَعِينٌ كُلُّ مُؤْمِنٍ وَحَيْدٌ، وَ مذلٌّ
كُلُّ جَبَارٍ عَنِيدٍ، أَنْتَ كَهْفِي حِينَ تَعِينِي الْمَذَاهِبَ وَ تَضِيقَ
عَلَى الْأَرْضِ بِمَا رَحِبَتْ.

اللَّهُمَّ خَلَقْتَنِي وَ كُنْتَ غَنِيًّا عَنِ خَلْقِي، وَ لَوْلَا نَصْرُكَ
إِيَّاَيِّ لَكُنْتَ مِنَ الْمَغْلُوبِينَ، يَا مَنْشِرَ الرَّحْمَةِ مِنْ مَوَاضِعِهَا، وَ
مَخْرُجَ الْبَرَكَاتِ مِنْ مَعَادِنِهَا وَ يَا مِنْ خَصِّ نَفْسِهِ بِشَمْوَخِ
الرَّفْعَةِ فَأَوْلِيَاؤهُ بَعْزَهُ يَتَعَزَّزُونَ، يَا مِنْ وَضَعَتْ لَهُ الْمَلُوكُ نَيْرَ
الْمَذْلَةَ عَلَى أَعْنَاقِهَا فَهُمْ مِنْ سُطُوتِهِ خَائِفُونَ.

أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي فَطَرْتَ بِهِ خَلْقَكَ فَكُلُّ لَكَ
مَذْعُونَ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَصْلِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، وَ
أَنْ تَنْجِزْ لِي أَمْرِي، وَ تَعْجَلْ لِي فِي الْفَرْجِ، وَ تَكْفِينِي وَ
تَعَافِينِي وَ تَقْضِي حَوَاجِبِي، السَّاعَةُ السَّاعَةُ، اللَّهُيَّ اللَّهُيَّ إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ!

هیچ معبدی جز الله نیست، حق است و حقیقت.
هیچ معبدی جز الله نیست، ایمان و راستی همین است.
هیچ معبدی جز الله نیست [اعتراف] از روی تعبد و بندگی
است.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲ ص ۳۹۱؛ دلائل الإمامة، صص ۲۴۴-۲۴۳، العدد القويه،
ص ۷۵

بار پروردگارا ای یاری کننده هر مؤمن تنها؛ خوار
کننده هر ستمکار دشمن پیشه؛ تو پناه منی وقتی مذاهب مرا
[از یاری خود] نامید کنند و زمین بر آنچه گسترده برای من
تنگ شود.

بار الها، مرا آفریدی در حالی که از آفرینش من
بی نیاز بودی؛ اگر یاری توبه من نبود قطعاً مغلوب می شدم؛
ای منتشر کننده رحمت از مواضع آن و بیرون آورنده برکات
از معادن آن و ای کسی که نفس خود را به اعلیٰ موقعیتهای
برتری مختص نموده و از این روست که اولیائش به عزت
او عزت می جویند؛ ای کسی که پادشاهان در برابر او طوق
خفت و خواری برگردان نهاده اند و از شکوه او بیمناکند؛ به
واسطه آن نامی که با آن خلایقت را آفریدی و همگی در
برابر تو بدین معتبر فنند، از تو می خواهم که بر محمد و آل
محمد درود فرستی و امرم را منجز و قطعی گردانی و در فرج
من تعجیل نمایی و مرا کفايت نمایی و عافیت نصیبیم
گردانی و حوایجم را برآورده سازی در همین لحظه، در
همین لحظه، همین امشب، همین امشب که مسلماً تو بر
همه چیز توانایی.

فصل اول

توضیف حضرت مهدی ع

توصیف حضرت مهدی (ع) ۱۱

ما یه امان

حضرت علی (ع) قسول پیامبر اکرم، صلی اللہ علیہ وآلہ، فرمودند:
النّجوم أمان لأهل السّماء، فإذا ذهب النّجوم ذهب
أهل السّماء، وأهل بيته أمان لأهل الأرض، فإذا ذهب أهل
بيته، ذهب أهل الأرض^۱.

ستارگان ما یه امنیت اهل آسمانند؛ با [از بین رفتن]
ستارگان اهل آسمان هم [از بین] می‌روند. اهل بیت من هم
ما یه امان اهل زمینند؛ اگر زمانی اهل بیت من [از میان
مردم] بروند، اهل زمین هم [از بین] می‌روند.

گوارایتان باد

حضرت علی (ع) خطبه‌ای در مدح رسول اکرم صلی
الله علیه و آلہ ایراد کرده و ضمن آن فرمودند:
فنحن انوار السماء و انوار الأرض و سفن النجاة و
فيما نكون العلم و الينا مصير الامور وبهمدينا تسقط
الحجج فهو خاتم الانئمه و منقذ الامة و منتهي النور فليهنا
من تمسك بعروتنا و حشر على محبتنا.^۲

ما انوار آسمان و انوار زمین و کشتی های نجات
هستیم و درون ما علم نهفته، موجود است و بازگشته امور
به سوی ماست و با مهدی ما حاجتها تمام می‌شود که او
خاتم امامان و نجات دهنده است و انتهای نور ولذا هر کم
به ریسمان ما چنگ زند، گوارایش خواهد بود و با محبت ما

۱. کمال الدین، ص ۲۰۵.

۲. بحار الانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۲؛ تذكرة الخواص، ص ۲۸ و ۱۳۰ مربوط
الذهب، ج ۱، ص ۲۲.

محشور خواهد شد.

رهایی از شرک، گمراهی و فتنه
امیر المؤمنین الله از حضرت محمد صلی الله علیه و
آلہ نقل می کنند که فرمودند:
بنا یختم الدین كما بنا فتح و بنا یستنقذون من الشرک
و قال احدهما من الضلالة و بنا یؤلف الله بين قلوبهم بعد
عداوة الشرک و قال احدهما الضلالة و الفتنه.^۱
دین به ما ختم می شود همانگونه که با ما آغاز شدو با ما
[مردم] از شرک و گمراهی نجات می یابند و خداوند با
ماست که دلها یشان را با هم مهربان می کند پس از
دشمنی های ناشی از شرک و گمراهی و فتنه.

صاحب دو نام

روزی حضرت علی الله بالای منبر فرمودند:
یخرج رجل من ولدی فی آخر الزّمان، له اسمان: اسم
یخفی، و اسم یعلن فاما الذی یخفی فاحمد و أما الذی یعلن
ف«محمد»^۲.

یکی از فرزندانم در آخر الزمان قیام می کند که دو
اسم دارد: یکی از آن دو اسم مخفی و دیگری آشکار. اسم
مخفی اش احمد و نام آشکارش «محمد» می باشد.

۱. بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۱۴۲؛ البرهان، ج ۲، ص ۵۷۷؛ الفتن ابن حماد، ص

۲۶۲

۲. کمال الدین، ص ۵۳؛ نوادر الاخبار، ص ۲۲۰؛ بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۵.

توصیف حضرت مهدی الله علیه السلام ۱۳

اوصاف مهدی الله علیه السلام

از امیر مؤمنان الله علیه السلام اوصاف حضرت مهدی الله علیه السلام را پرسیدند، فرمود:

هو شاب مربع، حسن الشعر، حسن الوجه، يسيل
شعره على منكبيه، ونور وجهه يعلو سواد شعره ولحيته و
رأسه بآبی ابن خيرة الإماماء!

او جوان چارشانه و متوسط القامه، خوش مسو و
خوش چهره است. موهاي او بر روی شانه هایش ریخته و
نور چهره اش بر سیاهی موها و محاسن و سرشن غلبه دارد.
به فدائی زاده بهترین کنیزان گردم.

خاتم اسرار

حضرت امیر الله علیه السلام در ضمن وصایای خویش به کمیل
فرمودند:

... يا کمیل ما من علم إلا و أنا أفتحه، و ما من سر إلا
والقائم الله علیه السلام يختتمه... يا کمیل ذریة بعضها من بعض، والله
سمیع علیم، يا کمیل لا تأخذ إلا عننا تکن منا....^۱

... کمیل، تمام علوم را من آغاز کرده ام و تمام اسرار
را قائم ختم می کند... کمیل خاندانی که بعضی از [سل]
بعض دیگرند و خداوند شنوا و داناست. کمیل تنها از ما
[معارف و دیگر مسائل را] بگیر تا از ما باشی...

۱. الغيبة شیخ طوسی، ص ۲۸۱؛ عقد الدرر، ص ۴۱؛ غالیة الموعظ، ج ۱،
ص ۷۷.

۲. تحف العقول، ص ۱۷۱.

فصل دوم

غیبت، آخر الزمان و تکالیف

بخش اول ویژگیهای آخرالزمان

صاحب الامر

حضرت علی صلوات الله عليه و آله و سلم مودنده:
صاحب هذا الأمر الشريد الطريد الفريد الوحد.^۱
صاحب این امر، رانده و طرد شده، یکه و تنهاست.

غربت قائم

حضرت علی صلوات الله عليه و آله و سلم مودنده:
... و سُمِّيَ القائم قائماً، لَا تَهُوَّ يَقُومُ بَعْدَ مَوْتٍ ذَكْرَهُ.^۲
قائم را از این جهت قائم نامیده‌اند، که پس از
رخت بستن ذکر و یادش [از میان مردم و شیعیان] قیام
خواهد کرد.

شك در مهدی

حضرت علی صلوات الله عليه و آله و سلم مودنده:
صاحب هذا الأمر من ولدی هو الّذی یقال: مات، أو
هلك؟ لا، بل فی أئی واد سلک.^۳
صاحب این امر (صاحب الامر) یکی از فرزندانم
است که درباره‌اش خواهند گفت: مرده یا هلاک شده؟ نه
بلکه اصلاً در کدام وادی گام نهاده است.

۱. کمال الدین، ص ۳۰۳؛ بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰؛ کنز الغواند، ص ۱۷۵.

۲. معانی الأخبار، ص ۶۵.

۳. الغيبة نعمانی، ص ۱۵۶ و ۲۶۱؛ بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۱۴.

سرگردانی شیعیان

حضرت امیر التقى فرمودند:

للقائم منا غيبة أمدّها طويلاً، كأنّي بالشّيعة يجولون
جولان النّعم في غيبته، يطلبون المرعى فلا يجدونه ألا فمن
ثبت منهم على دينه، ولم يقس قلبه لطول أمد إمامه، فهو
معي في درجتي يوم القيمة.

ثم قال: إنّ القائم منا إذا قام، لم يكن لأحد في عنقه
بيعة ذلك تخفى ولادته ويغيب شخصه!

برای قائم ما، غیبی است که مدتش طولانی خواهد
بود. گویا شیعیان او را در دوران غیبتیش می بینم که همانند
گوسفندی که به دنبال چوپانش باشد، سرگردانند و او را
نمی یابند. بداید هر کدام از ایشان که بر دینش ثابت قدم
باشد و دلش به خاطر طولانی شدن غیبت امامش سیاه
نشده باشد، او به همراه من [در مقام و] درجه‌ام در روز
قیامت خواهد بود.

می‌رسد زمانی که...

حضرت على التقى فرمودند:

يأتي على الناس زمان لا يعزّ فيه إلا الماحل ولا
يستطرف إلا الفاجر، ولا يضعف إلا المنصف يتّخذون الفيء
مغنمأً، والصدقة مغراً، والعبادة استطالة على الناس، و
صلة الرّحم مناً والعلم متجرأً، فعند ذلك يكون سلطان
النساء و مشورة الإماماء، و إمارة الصّبيان.^٢

١. كمال الدين، ص ٣٠٣؛ بحار الأنوار، ج ٥١، ص ١٠٩.

٢. تاريخ يعقوبي، ج ٢، ص ٢٠٩؛ غرر الحكم، ص ٣٩٣؛ مطالب المسؤول، ج ١،
ص ١٥٠؛ بحار الأنوار، ج ٥٢، ص ٢٧٨؛ نهج البلاغة تحقيق صبحي صالح،
ص ٢٨٥، خطبه ١٠٢، با اندرکس تفاوت.

زمانی برای مردم می‌رسد که تنها مکاران، سر بلند و فاخران، ثروتمند باشند! و تنها منصفان، ضعیف شوند. اموال عمومی و بیت‌المال را غنیمت شمرده و صدقه را غرامت بردارند و عبادت را برای برتری بر مردم انجام دهند و ادائی صله رحم رافت بدانند و [تحصیل] علم را [ابزار] تجارت می‌شمرند در آن زمان زنان حکمران شده و با کنیزان مشورت کنند و کودکان به امارت می‌رسند.

گاه یاری

امیر المؤمنین الله در جواب کسی که از حکومت جور به نزد ایشان شکایت برده بود فرمودند:

وَاللَّهِ لَا يَكُونُ مَا تَأْمَلُونَ حَتَّىٰ يَهْلِكَ الْمُبْطَلُونَ، وَ
يَضْمَحِلَّ الْجَاهِلُونَ، وَ يَأْمُنَ الْمُتَّقُونَ الْمُتَّقُونَ، وَ قَلِيلٌ مَا
يَكُونُ، حَتَّىٰ لَا يَكُونُ لَأَحَدِكُمْ مَوْضِعٌ قَدْمُهُ، وَ حَتَّىٰ يَكُونُوا
النَّاسُ أَهْوَنُ مِنَ الْمَيْتَةِ عِنْدَ صَاحِبِهَا فَبَيْنَا أَنْتُمْ كَذَلِكُمْ إِذَا جَاءَ
نَصْرًا لِلَّهِ وَالْفَتْحَ^۱ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كِتَابِهِ: حَتَّىٰ إِذَا
اسْتَيَّسَ الرَّوْشَلُ وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا).^۲ وَ^۳.

قسم به خدا، آنچه آرزو می‌کنید تنها پس از هلاک باطل پیشگان و در هم شکستن و نابودی جاهلان و امنیت تقوا پیشگان واقعی رخ می‌دهد که چقدر کم است تا جایی که احدی از شما جای پا پیدا نکند و مردم [ازنده] از مرده نزد نزدیکانش، کم ارزش‌تر می‌شود. وقتی در چنین شرایطی هستید [مقدمه] همان است که خداوند فرموده: «وقتی گاه

۱. سوره نصر (۱۱۰)، آیه ۱.

۲. سوره یوسف (۱۲)، آیه ۱۱۰.

۳. دلائل الإمامة، ص ۲۵۱؛ المحبة فيما نزل في القائم الحجة (ع)، ص ۷۳۶.

یاری و پیروزی خدا بیاید» و یا در جای دیگر که فرموده:
«تا جایی که فرستادگان ما یوس شدند و گمان کردند که
فریب خورده‌اند و یاری ما نصیباشان نمی‌شود».

هذا حرمتها

حضرت علی الله اعلم فرمودند:

لا يخرج المهدى حتى يبحق ببعضكم في وجهه
بعض !

مهدی قیام نمی‌کند تا اینکه [زمانی برسد] که در روی همدیگر تف بیندازید.

انحراف مسلمانان

رسول اکرم، صلی اللہ علیہ وآلہ، بنا پر نقل
امیر المؤمنین الطیف مودنڈ:

إذا أبغض المسلمون علمائهم، واطهروا عمارة
أسواقهم، وناكحوا على جمع الدرهم، رماهم الله عزّوجلّ
بأربع خصال: بالقطط من الزمان، والجور من السلطان،
والخيانة من ولادة الأحكام والصولة من العدوِّ.

وقتی مسلمانان از عالم‌ایشان مستقر شوند و تنها به دنبال آبادانی بازارهایشان باشند و به قصد پولدار شدن [و نه عمل به سنت نبوی] ازدواج کنند خداوند ایشان را مبتلا به چهار بدبهختی و فلاکت می‌کند:

١. الفتنه بين حماد، ص ٢٣٢؛ جمع الجواامع، ج ٢، ص ١٠٣؛ العاوى للفتاوى،

ج ٢، ص ٨٤؛ كنز العمال، ج ١٤، ص ٥٨٧

٢. مستدرک الصعیدين، ج ٤، ص ٣٦١.

- ستم حاکمان؟

- خیانت صاحب منصبان؟

- و حمله دشمنان.

فرار از اسلام!

امیرالمؤمنین ع فرمودند:

یأتی علی النّاس زمان لا یتبع فیه العالم، ولا
یستحی فیه من الحلیم، ولا یوّقّر فیه الكبير، ولا یرحم فیه
الصغریّر، یقتل بعضهم بعضاً علی الدّنیا. قلوبهم قلوب
الأعاجم و ألسنتهم ألسنة العرب، لا یعرفون معروفاً، ولا
ینکرون منکراً. یمشی الصالح فیهم مستخفیاً، أولئک شرار
خلق الله، لا ینظر الله إلیهم یوم القيامة^۱.

زمانی برای مردم می‌آید که از عالم^۲ تبعیت نمی‌کنند
واز حلیم، خجالت نمی‌کشند^۳. به بزرگان احترام
نمی‌گذارند و به کوچکترها رحم نمی‌کنند. برخی، برخی
دیگر را به خاطر دنیا [او مسایل دنیا بی] امی‌کشند. دلها یشان
دلها ی یگانگان است و به زبان خودی، صحبت می‌کنند.
هیچ امر شایسته‌ای را نمی‌شناسند و منکر هیچ امر
ناشایستی نیستند. شخص صالح و نیک‌کردار در میان
ایشان مخفیانه (با مخفی کردن کردارش) راه می‌رود. اینها
بدترین مخلوقات خدا هستند که خداوند به ایشان در روز
قیامت نگاه نمی‌کند.

۱. موسوعة أمیرالمؤمنین (ع)، ص ۲۸۴.

۲. منظور هم امام معصوم (ع) است و هم علمای دیشی.

۳. منظور از حلیم یا خداوند متعال است که برگناه بندگانش خبر می‌کند و یا
به طور کلی هر کسی ناسپاس اش شود، مورد نظر حدیث بوده است.

پخشش دوم: تکالیف شیعیان

شیطان و غیبت

بنا بر نقل امیر المؤمنین علی‌الله‌حضرت ختمی
مرتبت، صلی‌الله‌علیه‌وآل‌ه، فرمودند:

والذی بعثنی بالحقّ بشیراً لیغیبینَ القائم من ولدی،
بعهد معهودٍ إلیه منّی، حتّی يقول أكثر النّاس: ما الله في آل
محمد حاجة، ويشكّ آخرون في ولادته.

فمن أدرك زمانه فليتمسّك ببدیله ولا يجعل
للشیطان إلیه سبیلاً یشكّه فیزیله عن ملّتی، و یخرجه من
دینی، فقد أخرج أبویکم من الجنة من قبل و إنّ الله عزّوجلّ
جعل الشّیاطین أولیاء للّذین لا یؤمّنون^۱.

قسم به آنکه مرا به شایستگی بشارت دهنده مبعوث
کرد، قطعاً قائم که یکی از فرزندانم است، غیبت خواهد کرد
و آن هم با عهدی که من با او بسته‌ام. [غیبت او چنان
می‌شود که] اکثر مردم بگویند به خاندان رسول‌الله نیازی
نداریم. دیگران هم در ولادت ایشان دچار تردید می‌شوند.
هر کس آن زمان را درک کند لازم است که به دینش
چنگ زده و هیچ راهی را برای ورود شکهای شیطانی به
دلش باز نگذارد و گرنه او را از آیین و دین من خارج می‌کند
و [افراموش نکرده‌اید که] او پدر و مادرتان را پیش از این از
بهشت بیرون کرد. همانا خداوند شیطان را ولی و سرپرست
آنها قرار داده که ایمان ندارند.

۱. کمال‌الدین ج ۱، ص ۱۵؛ انبات‌الهداة، ج ۳، ص ۴۵۹؛ بحار‌الآئوar، ج ۵۱
ص ۸۶

انتظار فرج

امیر مؤمنان الله اعلم فرمودند:

انتظار الفرج من الله عبادة، و مرضي بالقليل من الرزق رضى الله تعالى منه بالقليل من العمل^۱.

انتظار فرج از ناحیه خداوند متعال عبادت است و هر که به رزق مختصری راضی باشد خداوند از اعمال کم او را راضی خواهد کرد.

منتظر باشید

حضرت علی الله اعلم فرمودند:

انتظروا الفرج ولا تيأسوا من روح الله، فإنَّ أحبَّ الأفعال إلى الله عزوجلُّ انتظار الفرج، ما دام عليه العبد المؤمن، والمنتظر لأمرنا كالمتشفَّط بدمه في سبيل الله...^۲.

در انتظار فرج باشید و از رحمت الهی مایوس نشوید، چرا که محبوبترین اعمال نزد خداوند متعال انتظار فرج است. تا وقتی که بنده مؤمن بر آن پابرجا مانده و چشم انتظار [برپایی حکومت و] امر ما باشد همانند کسی است که در راه خدا [به شهادت رسیده و] در خون خویش می‌غلتد...

۱. بحار الانوار، ج ۵۲ ص ۱۲۲؛ کنز العمال، ج ۳، ص ۲۷۲؛ الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۲۷۱۹.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲ ص ۱۲۳؛ الغصال، ج ۲، ص ۶۱۰.

فصل سوم

پیش از ظهور

تلفات پیش از ظهور

حضرت علی اللہ عاصم مودنند:

بین یدی القائم موت أحمر، و موت أبيض و جراد فی حينه، و جراد فی غير حينه أحمر كالدّم، فأما الموت الأحمر فالسيف، وأما الموت الأبيض فالطاعون^۱.

پیشاپیش قائم مرگ سفید و قرمزو [یورش] یک بار ملخها همزمان با آن و یک بار هم در وقت دیگری، خواهد بود که به قرمزو خون است و مرگ قرمزو با شمشیر (جنگ) پدید می‌آید و مرگ سفید، همان طاعون است.

مرگ و کشتار

امیر المؤمنین عاصم مودنند:

لا يخرج المهدى حتى يقتل ثلث، و يموت ثلث، ويبقى ثلث^۲.

مهدی قیام نمی‌کند تا اینکه یک سوم [مردم] کشته شوند و یک سوم بمیرند و تنها یک سوم [از کل جمعیت] باقی بمانند.

چهار فتنه هولناک

حضرت علی اللہ عاصم مودنند:

تكون أربع فتن؛ الأولى: استحلال الدّماء، والثانية: استحلال الدم والأموال والثالثة: استحلال الدم والأموال والفروج، والرابعة: لو كنت في حجر ثعلب لدخلت عليك

۱. الفیہ شیعی طوسی، ص ۲۶۷؛ الفیہ نعمانی، ص ۲۷۷؛ عقد الدرر، ص ۵۵؛ اعلام الوری، ص ۴۲۷؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۱۱.
۲. الفتنه ابن حماد، ص ۲۳۱؛ عقد الدرر، ص ۶۳؛ کنز العمال، ج ۱۴، ص ۵۸۷.
۳. مردم دنیا یا خاور میانه یا شیعیان معلوم نیست.

الفتنة!

چهار فتنه پدیدار خواهد شد:

- در اولی خونریزی مباح می شود؛
- در دومی خونریزی و [سرقت] اموال؛
- در سومی خونریزی و [سرقت] اموال و [هتك] نوامیس؛
- چهارمی [اگر پدیدار شود] حتی اگر در لانه رویاه هم باشی، باز هم دچار فتنه خواهی شد.

جسارت یهود و نصاری

حضرت علی ﷺ فرمودند:

لتمنعن مساجدکم، یهودکم و نصاراکم، و صبیانکم و مجانینکم، او لیمسخنکم الله قرده و خنازیر رکعاً و سجداً، و قد قال الله عز و جل: إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَّشُ فَلَا يَقْرُبُوا المسجد الحرام. ^{۱ و ۲}

قطعاً یهودیان و مسیحیان و کودکان و دیوانگان در اطراف شما، شما را از [رفتن به] مساجدتان منع می کنند، جز آنکه خداوند شما را به شکل میمون و خوکهای رکوع و سجده کننده، مسخ کند^۳ و این در حالی است که خداوند متعال فرموده است: «همانا مشرکان نجس هستند و به مسجد الحرام نزدیک نشوند».

۱. السنن الواردۃ، ص ۳۵.

۲. سورۃ توبہ (۹)، آیه ۲۸.

۳. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۱۲۹؛ تفسیر البرهان، ج ۲، ص ۸۷۷

۴. منظور این است که صرفاً رکوع و سجده کنند و از اطرافتان خاکل باشید.

سلطه یهود

حضرت علی صلوات الله عليه عده‌ای از مشاهیر و بزرگان، دستوری می‌دهند و آنها هم سرپیچی نمی‌کنند. حضرت به آنها چنین عتاب می‌کنند:

أَفْعَلْتُمْ مَا أَمْرَتُكُمْ [بِهِ]؟

قلنا: لا!

قال: وَاللهِ لَتَفْعَلُنَّ مَا تَأْمُرُونَ بِهِ، أَوْ لَتَرْكِبُنَّ أَعْنَاقَكُمْ
الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ.

والله، یا آنچه را که دستور داده‌ام عمل می‌کنید و یا اینکه، یهودیان و مسیحیان برگردانهایتان سوار خواهند شد (به جای من مجبورید از آنها اطاعت کنید).

سبب پیروزی یهود

روزی امیر المؤمنین صلوات الله عليه بالای منبر فرمودند: إِنِّي أَرَى أَهْلَ الشَّامِ عَلَىٰ بَاطِلِهِمْ أَشَدَّ اجْتِمَاعًاً مِّنْكُمْ عَلَىٰ حَقْكُمْ، وَ وَاللهِ لَتَطْؤُنَّ هَكُذا وَ هَكُذا!!!. قال ثم ضرب(ع) برجله على المنبر حتى سمع صوته من في آخر المسجد.

ثم قال: ثُمَّ لَيْسَ تَعْمَلُنَّ عَلَيْكُمُ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَنْفُوا - يعنی إلى أطراف الأرض - ثُمَّ لَا يُرْغَمَ اللَّهُ إِلَّا بِآنَافِكُمْ!! ثُمَّ وَاللهِ لِيَعْشَنَّ اللَّهُ رَجُلًا مَّا أَهْلَ الْبَيْتِ، يَمْلأُهَا عَدْلًا وَ قَسْطًا كَمَا ملئتْ ظُلْمًا وَ جُورًا^۱.

همانا [استقامت] اهل شام را بر ادعای باطلشان بیش از [ثبتات] قدم شما [بر [خواسته]] حق خود می‌بینم

۱. منتخب کنز العمال با حاشیه مسند أحمد، ج ۲، ص ۱۵۰.

۲. نهج السعادة، ج ۲، ص ۵۹۱

قسط به خدا که چنین و چنان در هم پیچیده خواهید شد.
سپس چنان پایشان را محکم بر منبر کوییدند که تا
انتهای مسجد صدایش شنیده شد. پس از آن فرمودند:
قطعًا یهودیان و مسیحیان شما را به بیگاری
می‌کشند تا اینکه به اطراف زمین پراکنده شوید و خداوند
تنها بینی‌های شما را به خاک بمالد [و در برابر آنها دچار
شکست و خواری می‌شوید]. پس از آن خداوند متعال
مردی از ما اهل بیت را می‌فرستد که زمین را همانگونه از
ظلم و جور پُر شده و از قسط و عدل آکنده سازد.

اختلاف در شام

حضرت علی الطلاق فرمودند:
إِذَا اخْتَلَفَ الرَّمَحَانُ بِالشَّامِ فَهُوَ آيَةٌ مِّنْ آيَاتِ اللَّهِ
تَعَالَى.

قيل: ثُمَّ مَه؟

قال: ثُمَّ رجفة تكون بالشام تهلك فيها مائة ألف،
يُجعله الله رحمة للمؤمنين، و عذاباً على الكافرين.
فإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَانظُرُوهُ إِلَى أَصْحَابِ الْبَرَادِينِ الشَّهْبِ،
وَالرِّaiَاتِ الصَّفَرِ تَقْبِيلَ مِنَ الْمَغْرِبِ، حَتَّى تَحْلُّ بِالشَّامِ. فَإِذَا
كَانَ ذَلِكَ فَانتَظِرُوهُ خَسْفًا بِقَرْيَةٍ مِّنْ قُرَى الشَّامِ يُقَالُ لَهَا:
حُرْسَتَا. فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَانتَظِرُوهُ أَبْنَ آكْلَةَ الْأَكْبَادِ بِوَادِي
الْيَابِسِ، حَتَّى يَسْتَوِي عَلَى مِنْبَرِ دَمْشَقٍ. فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ
فَانتَظِرُوهُ خَرْوَجَ الْمَهْدَى عَلَيْهِ السَّلَامُ!^۱

درگیری دو سیاه در شام یکی از آیات الهی است...

۱. الفیہ شیخ طوسی، ص ۲۷۷؛ الفیہ نعمانی، ص ۳۰۵؛ بحار الانوار، ج ۵۲،
ص ۲۱۶ و ۲۵۳؛ عقد الدرر، ص ۵۳

سپس لرزشی شدید در شام به وجود می‌آید که ضمن آن صد هزار نفر، کشته می‌شوند. خداوند آن را مایه رحمت مؤمنان و عذاب کافران قرار می‌دهد.

وقتی چنین شد به سوارانی بنگرید که بر مركبها (یابوها)ی سیاه و سفید، سوار و پرچم زرد دارند؛ از مغرب آمده‌اند تا اینکه به شام وارد شوند. در این زمان منتظر فرو رفتن یکی از روستاهای شام به نام حرستا باشد و پس از آن منتظر نواده [هند] جگرخوار از وادی یابس (دره خشک و بی‌آب و علف) تا اینکه بر منبر دمشق قرار گیرد (حاکم شام گردد) و به‌دلیل از آن هم منتظر قیام حضرت مهدی الله‌آنباشید.

توضیف سفیانی

حضرت امیر الله‌آنباشید مودن:

يخرج ابن آكلة الأكباد من الوادي اليابس و هو رجل ربعة، وحش الوجه، ضخم الهامة، بوجهه أثر جدرى إذا رأيته حسبته أعور اسمه عثمان و أبوه عنبرة، و هو من ولد أبي سفيان حتى يأتى أرضًا ذات قرار و معين، فيستوى على منبرها^۱.

فرزند هند جگرخوار از وادی یابس (دره خشک و بی‌آب و علف) شورش می‌کند. مردی با قامت متوسط، زشت چهره و کریه منظر، چهار شانه و درشت هیکل است و در صورتش آثار آبله دیده می‌شود. ظاهرش یک چشم به نظر می‌آید. نامش عثمان و فرزند عنبره و از فرزندان

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۵۱؛ الخراج، ج ۳، ص ۱۱۵۰؛ بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۰۵.

ابی سفیان است وارد شام شده و [حکومت و] منبرش را
تصاحب می‌کند.

ای مسجد کوفه!

حضرت علی الطلاق و به مسجد کوفه کرد و فرمودند:
ویل لمن هدمک، و ویل لمن سهل هدمک، و ویل
لبانیک بالمطبوخ المغیر قبلة نوح، طوبی لمن شهد هدمک
مع قائم اهل بیتی، أولئک خیار الامة مع أبار العترة!

بیچاره کسی که تو را خراب کند و وای برکسی که
خراب کردن تو را آسان گرداند (زمینه اش را فراهم کند) و
بیچاره آن بنای کننده تو که قبله نوح را در بازسازی اش تغییر
دهد و خوشابه حال آنکه، به همراه قائم ما اهل بیت، شاهد
خراب شدن تو باشد [و او را در شکست دشمنان و تجدید
بنای شایسته آن یاری رساند]، ایشان نیکان امتند و همراه
ابرار عترت.

این گونه بشتاب!

حضرت علی الطلاق و یکی از یاران خویش فرمودند:
یا عامر إذا سمعت الزایات السُّود مقبلة من خراسان
فكنت في صندوق مغلٰ عليك، فاكسر ذلك القفل و ذلك
الصندوق، حتى تقتل تحتها، فإن لم تستطع فتدحرج حتى
تقتل تحتها^۲.

عامر، هرگاه شنیدی که پرچمهای سیاه از ناحیه

۱. الفیہ شیخ طوسی، ص ۲۸۳؛ انبات الہدایة، ج ۳، ص ۵۱۶؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۲.

۲. کنز العمال، ج ۱۱، ص ۲۷۸؛ جمع الجوامع، ج ۲، ص ۲۱۲.

خراسان حرکت کرده [و قیامشان را آغاز کرده‌اند] و تو در آن زمان داخل صندوقی هستی که در شش قفل شده باشد، صندوق و قفل را با هم بشکن تا به همراه ایشان شهید شوی حتی اگر نتوانستی [آنها را بشکنی در حالی که در صندوق هستی] صندوق دربسته را بغلتان تا به همراه ایشان، توفیق شهادت پیدا کنی.

گنج در ایران و طالقان

امیر المؤمنین الظاهر مودند:

و يَحَا لِلْطَّالقَانِ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ بِهَا كَنُوزًا، لَيْسَ مِنْ ذَهَبٍ وَلَا فَضَّةٍ، وَ لَكُنَّ بِهَا رِجَالًا مُؤْمِنِينَ عَرَفُوا اللَّهَ حَقًّا مَعْرِفَتَهُ، وَ هُمْ أَنْصَارُ الْمَهْدَىِ الْآخِرِ الْزَّمَانِ! .

خوشابه سعادت طالقان؛ چرا که خداوند متعال در آن، گنجها بی دارد که از جنس طلا و نقره نیستند و در واقع مردانی مؤمن در آنجا هستند که خداوند متعال با آنگونه که شایسته‌اش است، شناخته‌اند. اینها یاوران مهدی(ع) در آخر الزمان هستند.

رقابت خراسانی و یمانی

حضرت امیر الظاهر مودند:

وَ تَقْبِلُ رَأِيَاتِ مِنْ شَرْقِ الْأَرْضِ... فَبَيْنَمَا هُمْ عَلَى ذَلِكِ إِذْ أَقْبَلَتْ خَيْلُ الْيَمَانِيِّ وَالْخَرَاسَانِيِّ، يَسْتَبَقَانِ كَأَنَّهُمَا فَرْسًا رَهَانٌ، شَعَثٌ غَيْرُ جَرْدِ أَصْلَابٍ نَوَاصٍ وَ أَقْدَاحٍ [إِذَا نَظَرْتُ إِلَيْهِمْ أَحَدَكُمْ ضَرَبَ الْأَرْضَ بِبَاطِنِ رَجْلِهِ] فَيَقُولُ: لَا خَيْرٌ فِي

۱. البرهان، ج ۲، ص ۷۹۰؛ عقد الدرر، ص ۱۲۲؛ الحاوي للفتاوى، ج ۲، ص ۶۲
كتزان العمال، ج ۱۴، ص ۵۹۱

مجلس بعد يومنا هذا، اللهم إنا التائدون، وهم الأبدال
الذين

وصفهم الله تعالى في كتابه العزيز: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ وَ
يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ^۱ ...^۲

پرچمهايي از دو طرف زمين حرکت می‌کنند... در
این گير و دار وقتی سپاه يمانی و خراسانی با هم
فعالیتها يشان را آغاز کرده‌اند با هم‌دیگر بسان اسbehای
مسابقه آشفته موي، رقابت می‌کنند در حالی که گرد سفر بر
گرده‌ها يشان نشسته باشد. شمشير از نیام برکشیده (مهیای
کارزار) و راست قامت، پولادین عزم و چونان تیر کمان
هستند. وقتی يکی از شما به ايشان نگاه کند می‌بیند با پشت
پا به زمين می‌زند و می‌گويد: پس از اين در مجلس ما خير
نيست. بارالها ما توبه کرده‌ایم. ايشان همان ابدال هستند که
خداوند متعال در کتاب عزیزش آنها را چنین توصیف کرده
است: «حقیقتاً خداوند توبه کنندگان و طهارت جویان را
دوست دارد».

شکست سفیانی

حضرت على فرمودند:

يلتقى السفياني والرايات السود، فيهم شاب من
بني هاشم، في كفه اليسرى خال و على مقدمته رجل من
بني تميم، يقال له شعيب بن صالح بباب اصطخر فتكون
بينهم ملحمة عظيمة فتظهر الرايات السود، و تهرب خيل

۱. سورة بقره (۲)، ص ۲۲۲.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۷۲.

السفیانی فعند ذلك يتمنى النّاس المهدی و يطلبوه!^۱
 سفیانی و [صاحبان] پرچم‌های سیاه با هم رو در رو
 می‌شوند که در میان [صاحبان] پرچم‌های سیاه] جوانی از
 بنی هاشم است که در دست چیش خال دارد و پیشاپیش
 سپاه هم مردی از بنی تمیم است که به او شعیب بن صالح
 می‌گویند. [این رویارویی] در باب اصطخر (دروازه شیراز)
 رخ می‌دهد. میان آنها درگیری شدیدی پدید می‌آید که در آن
 سپاه پرچمان پیروز گشته و سپاه سفیانی متواری می‌شوند.
 پس از آن مردم آرزوی [آمدن] مهدی را می‌کنند و او را
 می‌جویند.

جنگ و هراس عمومی

امیر المؤمنین علیه السلام مودنده:
 تمتلیء الأرض ظلماً و جوراً، حتى يدخل كلّ بيت
 خوف و حرب، يسألون درهمين و جريبيين، فلا يعطونه
 فيكون تقاتل بتقاتل، و تيسار بتسيار، حتى يحيط الله بهم
 في قصره، ثمّ تملأ الأرض عدلاً و قسطاً.^۲

زمین از ظلم و جور آکنده می‌شود، به حدی که هر
 خانه‌ای دچار جنگ و هراس می‌شود، دو درهم پول و دو
 جریب زمین درخواست می‌کند که خواسته‌اش را اجابت
 نمی‌کنند و در نتیجه اعمال و رفتارشان جنگ و خونریزی و
 به دنبال آن آرامش برقرار می‌شود تا اینکه خداوند آنها را در
 قصرش دربر بگیرد و پس از آن زمین از عدالت و قسط
 مملو می‌شود.

۱. الفتن ابن حماد، ص ۲۲۱؛ عقد الدرون، ص ۱۲۷.

۲. مصنف ابن أبي شيبة، ج ۱۵، ص ۵۸۶؛ کنز العمال، ج ۱۴، ص ۵۸۶.

نجات از فتنه‌ها

حضرت علی ﷺ پیامبر اکرم، صلی اللہ علیہ وآلہ، نقل
کرده که فرمودند:
ستکون فتن.

قلت: فما المخرج منها؟
قال: كتاب الله، هو الذکر الحکیم، والصراط
المستقیم.^۱

فتنه‌ها بی پدیدار خواهد شد.
حضرت از ایشان می‌پرسد که چگونه از آن
می‌توان رهایی یافت؟ فرمودند:

با قرآن کریم که ذکر حکیم و صراط مستقیم است.

---

۱. تفسیر الدر المحتور، ج ۲، ص ۲۲۷.

فصل چهارم

ظهور حضرت مهدی ع

بخش اول: هنگامه ظهور

اندوه صاحب العصر

حضرت امیر الخطاب روزی بر بالای منبر فرمودند:
إذا هلك الخطاب، وزاغ صاحب العصر، و بقيت
قلوب تتقلب من مخصب و مجدب، هلك المتمنون،
واضمحل المضمحلون، وبقى المؤمنون، وقليل ما يكونون،
ثلاثمائة أو يزيدون، تجاهد معهم عصابة جاهدت مع رسول
الله صلى الله عليه و آله يوم بدر، لم تقتل ولم تمت!

وقتی که گوینده هلاک شود و صاحب العصر از
طولا نی شدن غیبتیش [ملول شود دلها بین آبادی و ویرانی
(ایمان و کفر) سرگردانند، در هم شکنندگان در هم بشکنند و
مؤمنان باقی بمانند و چه قدر تعداد ایشان کم است، سیصد
نفر یا [کمی] بیشترند؛ به همراه ایشان جمعیتی که به همراه
پیامبر، صلی الله علیه و آله، در جنگ بدر بودند [با دشمنان]
می جنگند، نه کشته می شوند و نه می میرند.

آوای شمشیر

حضرت امیر الخطاب پیامبر اکرم، صلی الله علیه و آله، نقل
می کنند که به ایشان فرمودند:
يا على، إن قاتمنا إذا خرج، يجتمع إليه ثلاثة و
ثلاثة عشر رجالاً، عدد رجال بدر، فإذا حان وقت خروجه،
يكون له سيف محمود ناداه السيف: قم يا ولی الله فاقتل

أعداء الله !

علی جان! هنگامی که قائم ما قیام کند، سیصد و سیزده مرد به تعداد سپاه بدر به نزد او جمع می شوند. وقتی که زمان خروجش فرا رسد شمشیر در غلاف مانده ای دارد که او را فریاد می کند: ای ولی خدا، بسیار خیز و دشمنان خداوند را هلاک کن.

به سوی خلیفه خدا

امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنہما نقل سید الشهداء علی بن ابی طالب از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت می کند:

لَا تَقُومُ السَّاعَةَ حَتَّىٰ يَقُومَ قَائِمٌ لِلْحَقِّ مَنَا وَ ذَلِكَ حِينَ يَأْذِنُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ وَ مَنْ تَبَعَهُ نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ هُلِكَ،
اللَّهُ اللَّهُ عَبَادُ اللَّهِ فَأَتُوهُ وَ لَوْ حَبْوَأً عَلَى الثَّلْجِ فَإِنَّهُ خَلِيفَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ .

قیامت بر پا نمی شود تا وقتی قائم بر حق ما به پاخیزد و این همان وقت است که خداوند متعال به او اذن قیام داده و هر که از او تبعیت کند، نجات می یابد و هر که نافرمانی او بکند، هلاک می شود. شما را به خدا، شما را به خدا، ای بندگان خدا حتی اگر لازم شد که سینه خیز روی برف به سوی او بستاید، چنین کنید چرا که او خلیفه خداست.

یاران در کوفه

امام محمد باقر علیه السلام مودنده:

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۳ و ج ۳۶، ص ۴۱۰.
۲. عيون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۵۹؛ بحار الانوار، ج ۱۵، ص ۶۵؛ دلائل الامامة، ص ۲۳۹، کفاية الاثر، ص ۱۰۶.

إذا دخل القائم الكوفة، لم يبق مؤمن إلا و هو بها أو يجئ إليها، و هو قول أمير المؤمنين الطلاق يقول لأصحابه: سيروا بنا إلى هذه الطاغية فيسير إلينه^۱.

وقتى قائم داخل كوفه شود تمام مؤمنان يا با او هستند و يا پس از آن با او همراه می شوند و این همان گفته امير المؤمنين الطلاق است که به یاران خویش فرمودند: ما را به سمت این سرکش ببرید پس به سوی او سیر داده می شود؟!

یاران جوان

امير المؤمنين الطلاق فرمودند:

إنّ أصحاب القائم شباب لا كهول فيهم، إلا كالكحل في العين، أو كالملح في الزاد، و أقل الزاد الملح^۲.

همانا یاران قائم جوانانند و پیر مرد در میان ایشان جز به اندازه سرمه چشم و نمک در توشه سفر یافت نمی شود که کمترین توشه سفر نمک است.

اجتماع یاران

حضرت على الطلاق در پاسخ کسی که درباره حضرت حاجت الطلاق ایشان پرسید، فرمود:

هيئات - ثم عقد بيده سبعاً - فقال: ذاك يخرج في آخر الزمان، إذا قال الرجل: الله الله، قتل؛ فيجمع الله تعالى له قوماً قزع السحاب، يؤلف الله بين قلوبهم، لا

۱. الغيبة شیخ طوسی، ص ۲۷۵؛ اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۱۴

۲. الغيبة شیخ طوسی، ص ۲۸۴؛ الغيبة نعمانى، ص ۳۱۵؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۳.

يستوحشون إلى أحد، ولا يفرحون بأحد، يدخل فيهم على عدّة أصحاب بدر لم يسبقهم الأوّلون ولا يدركهم الآخرون، وعلى عدد أصحاب طالوت الذين جاوزوا معه النّهر^۱.

هرگز...

او در آخر الزمان قیام می‌کند. [در شرایطی که] اگر شخصی بگوید: الله الله، او را می‌کشند. خداوند برای او جمعیتی را هم‌اند ابرها در کنار هم جمع می‌کند، و خداوند خود میان قلبها یشان پیوند برقرار کرده [از بی‌اعتنایی و نافرمانی] أحدی احساس غربت و تنها بی نمی‌کند و به جهت [کمک و یاری] کسی شاد نمی‌شوند، به تعداد اصحاب بدر در میان ایشان (جمعیتی) وارد می‌شوند که نه اولین [فضیلت] بر آنها برتری دارند و نه آخرين [به مقام] ایشان دست می‌یابند و به همان تعدادند که از میان یاران طالوت پس از [نوشیدن از] نهر اذن [همراهی او] یافتنند.

ای قدس می‌آییم!

حضرت علی الظاهر مودند:

... فیتقـدم المـهـدـی مـن ذـرـیـتـی: فـیصلـی الـى قـبـلـة جـدـه رـسـوـل اللـه صـلـی اللـه عـلـیـه و آـلـه و یـسـیرـوـن جـمـیـعـاً الـى أـن یـأـتـو بـیـت الـمـقـدـس ...^۲

مهدی خاندانم جلوتر از دیگران ایستاده و به سمت قبله جدش رسول الله صلی الله علیه و آله نماز می‌گزارد و [به همراه مأموران و یارانش] همگی به سمت بیت المقدس

۱. مستدرک الصحيحین، ج ۴، ص ۵۹۶؛ عقد الدرر، صص ۵۹ و ۱۳۱؛ البرهان، ج ۲، ص ۷۳۴.

۲. اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۸۷، مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۷۷؛ الشیعة و الرجعة، ج ۱، ص ۱۷۶.

حرکت می‌کنند.

پیش به سوی قدس!

از حضرت امیر الطلحه شنیدند که فرمود:

یسیر المهدی، حتیٰ ينزل بیت المقدس و تسفل اليه
الخزائن و تدخل العرب و العجم و اهل الغرب و الروم و
غیرهم فی طاعته.^۱

مهدی حرکت می‌کند تا به بیت المقدس می‌رسد و هم
گنجها را به تردش می‌آورند و عرب و عجم و غربیان در
میان (اروپاییها و آمریکاییها) همگی مطیع او خواهند شد.

بخش دوم: پس از ظهور

اختلاف شیعیان

حضرت علی‌الله به مالک ضمره در حالی که
انگشتانشان را در هم کرده بودند فرمودند:
یا مالک بن ضمرة کیف أنت إذا اختلفت الشیعة هكذا
و شبک أصابعه و أدخل بعضها فی بعض.

فقلت: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَا عَنِّي ذَلِكَ مِنْ خَيْرٍ.
قال: الْخَيْرُ كُلُّهُ عَنِّي ذَلِكَ يَا مَالِكَ، يَقُولُ قَائِمُنَا فِي قَدْمَ

سبعين رجلاً يکذبون علی الله و علی رسوله صلی الله علیه و
آل‌ه، فیقتلهم، ثُمَّ يجمعهم الله علی أمر واحد^۲.

ای مالک بن حمزه چه حالی خواهی بود وقتی که

۱. الفتن ابن حماد، ص ۱۴۴.

۲. الغیة نعمانى، ص ۲۰۶، ج ۱۱؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۵.

شیعیان این چنین دچار اختلاف می شوند؟
مالک به حضرت عرض می کند: پس در آن زمان
هیچ خیری نیست.

حضرت ع پاسخ می دهد:
مالک، خیر تمامش در آن زمان است. قائم ما قیام
می کند و هفتاد تنی را که به خدا و رسولش، صلی الله علیہ وآلہ،
دروغ می بندند، می کشد، سپس خداوند شیعیان را بر امری
واحد مجتمع می کند [و اختلافاتشان را بر طرف می کند].

مایه شادی همگان

روزی حضرت علی ع فرزند خویش
سید الشهداء ع ریسته و فرمودند:
إنْ أَبْنَى هَذَا سِيداً كَمَا سَمَّاهُ رَسُولُ اللَّهِ
، صلی الله علیہ وآلہ، سیداً و سیخرج الله من صلبه رجلاً باسم
نبیکم، یشبهه فی الخلق والخلق، یخرج علی حين غفلة من
الناس و إماماة للحق و إظهار للجور. والله لو لم یخرج
لضربت عنقه. یفرح بخروجه أهل السماوات و سکانها و هو
رجل أجلی الجبین، أقنى الأنف، ضخم البطن، أزيل الفخذین
بفخذه الیمنی شامة أفلج الثنایا و یملأ الأرض عدلاً كما
ملئت ظلماً و جوراً!

این فرزندم همانگونه که نبی اکرم، صلی الله علیہ وآلہ،
فرمودند، سید و سرور است و به زودی خداوند از نسل او
مردی را بیرون می آورد که همنام و همسان پیامبرتان از
حیث شمایل و روحیات است. هنگامی قیام می کند که

۱. الغیة نعمانی، ص ۲۱۴؛ بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۲ و ۲۲؛ بیانیع الموده،
ج ۲، ص ۲۲۶؛ عقد الدرر، ج ۳۸؛ نوادر الاخبار، ص ۲۲۱.

مردم دچار غفلت هستند و حق، پایمال گشته و ستم را عیان کرده‌اند. والله اگر قیام نکند، گردنش را می‌زنند. از قیامش اهل آسمان و ساکنان آن شاد و مسروور می‌گردند. او مردی است: پیشانی گشاد، دارای بینی کشیده و باریک و شکم بر جسته و اندام متوازن که بر ران راستش خالی دارد و دندانها یش مرتب و نمایان هستند. زمین را همانگونه که از ظلم و جور آکنده شده باشد، از عدالت مملو می‌سازد.

خير فراگیر ظهور

حضرت على العترة فرمودند:

فَيَبْعَثُ الْمَهْدِيُّ إِلَيْهِ أَمْرَائِهِ بِسَائِرِ الْأَمْصَارِ
بِالْعَدْلِ بَيْنَ النَّاسِ، وَ تَرْعِي الشَّاةَ وَ الذَّبَابَ فِي مَكَانٍ وَاحِدٍ،
وَ تَلْعَبُ الصَّبِيَّانَ بِالْحَيَاةِ وَالْعَقَارِبَ، لَا يَضُرُّهُمْ شَيْءٌ، وَ
يَذْهَبُ الشَّرُّ، وَ يَبْقَى الْخَيْرُ، وَ يَزْرِعُ الإِنْسَانَ مَدَّاً يَخْرُجُ لَهُ
سَبْعَمَائِةَ مَدًّا، كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَ سَبْعَ
سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُبْلَةٍ مَائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ!

وَ يَذْهَبُ الرِّبَا وَالرِّزْنَا، وَ شُرُبُ الْخَمْرِ وَالرِّيَا، وَ تَقْبِيلُ
النَّاسِ عَلَى الْعِبَادَةِ (وَالْعَمَلِ) وَالْمَشْرُوعِ وَالْذِيَانَةِ وَالصَّلَاةِ
فِي الْجَمَاعَاتِ، وَ تَطْوِيلُ الْأَعْمَارِ، وَ تَؤْدِيُ الْأَمَانَةَ، وَ تَحْمِلُ
الْأَشْجَارَ، وَ تَتَضَاعِفُ الْبَرَكَاتُ، وَ تَهْلِكُ الْأَشْرَارَ، وَ يَبْقَى
الْأَخْيَارُ، وَلَا يَبْقَى مِنْ يَبْغِضُ أَهْلَ الْبَيْتِ (ع)!.

مهدی العترة امیرانش را به سایر شهرها می‌فرستد تا به عدالت میان مردم رفتار کنند. [در آن دوره] گرگ و میش در یک مکان چرا می‌کنند و کودکان با مارها و عقربها بازی

۱. سوره بقره (۲)، آیه ۲۶۱.

۲. عقد الدرر، ص ۱۵۹.

می‌کنند و ضرری به آنها نمی‌رسد و شر برچیده می‌گردد و خیر به جای آن باقی می‌ماند. شخصی یک مد می‌کارد و هفت‌صد مد برداشت می‌کند همان‌طور که خداوند متعال فرمودند: «همانند دانه‌ای که کاشته شود، هفت خوشه در هر خوشه پدید می‌آید و در هر خوشه صد دانه بار می‌آید و خداوند برای هر که بخواهد، آن را دو چندان می‌کند».

ریا و زنا و شراب‌خواری و ریا برچیده می‌شود و مردم به عبادت و عمل [صالح] و امور شرعی و دینداری و نماز جماعت روی می‌آورند. عمرها طولانی می‌شود و امانت [به صاحبانشان] پس داده می‌شوند درختان به بار می‌نشینند و برکات دو چندان می‌گردند و شریران هلاک می‌گردند و نیکان باقی می‌مانند و احدی از دشمنان اهل بیت(ع) باقی نمی‌ماند.

برکات بی‌پایان

امام علی ع فرمودند:

بنا يفتح الله و بنا يختم الله، و بنا يمحو ما يشاء و يثبت، و بنا يدفع الله الزَّمان الكلب، و بنا ينزل الغيث، فلا يغرنكم بالله الغرور، ما أنزَلت السَّماء قطرة من ماء منذ حبسه الله عزّوجلّ.

ولو قد قام قائمنا لأنزلت السَّماء قطرها، ولا أخرجت الأرض نباتها ولذهبت الشُّحنة من قلوب العباد، وأصطاحت السَّباع والبهائم، حتى تمشي المرأة بين العراق إلى الشَّام، لا تضع قدميها إلا على النبات، و على رأسها زنبيلها لا يهيجها سبع ولا تخافه!

خداوند به ما [همه چیز را] آغاز می‌کند و به ما خاتمه می‌بخشد؛ هر چه را بخواهد، به ما محو و یا اثبات می‌کند. (قدرات عالم در نهایت به واسطه ما قطعی می‌شود) زمان را خدا به ما بر طرف می‌کند و به وسیله ما باران را نازل می‌کند. پس به خداوند مغرور نشوید که حتی یک قطره از آسمان به خودی خود پایین نیامده است.

و اگر قائم ما قیام نماید آسمان قطراتش را فرو ریزد و زمین گیاهانش را بیرون آورد و کینه از دلهای بندگان رخت بربندد و رابطه درندگان و چهارپایان با [همدیگر و دیگر موجودات] اصلاح می‌شود، به نحوی که زنی از عراق تا شام را می‌رود و تنها بر گیاهان گام می‌نهد و سبد و کوله بار سفرش را بر سر می‌نهد و هیچ حیوان درنده‌ای، به او حمله نمی‌کند و او را نمی‌ترساند.

ضمیمه

خطبه پیامبر اکرم، صلی اللہ علیہ وآلہ،

در غدیر خم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فِي تَوْحِيدِهِ وَ دَنَا فِي تَفَرُّدِهِ وَ
 جَلَ فِي سُلْطَانِهِ وَ عَظُمَ فِي أَرْكَانِهِ وَ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عِلْمًا وَ هُوَ فِي مَكَانِهِ وَ قَهَرَ جَمِيعَ الْخَلْقِ بِقُدرَتِهِ وَ
 بِرْهَانِهِ مَجِيدًا لَمْ يَرَأْ مَحْمُودًا لَا يَرَالْ بَارِئًا
 الْمَسْمُوكَاتِ وَ دَاهِي الْمَذْهُوَاتِ وَ جَبَارُ السَّمَاوَاتِ
 قُدُوسُ سُبُّوحُ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحُ مُتَفَضِّلٌ عَلَى
 جَمِيعِ مَنْ بَرَأَهُ مُتَطَوِّلٌ عَلَى مَنْ أَذْنَاهُ يَلْحَظُ كُلَّ عَيْنٍ
 وَ الْعَيْوَنُ لَا تَرَاهُ كَرِيمُ حَلِيمٌ ذُو أَنَّاءٍ قَدْ وَسَعَ كُلَّ شَيْءٍ
 رَحْمَتُهُ وَ مَنْ عَلَيْهِمْ بِنِعْمَتِهِ لَا يَعْجَلُ بِإِنْتِقاَمِهِ وَ لَا
 يُبَادِرُ إِلَيْهِمْ بِمَا اسْتَحْقَوا مِنْ عَذَابِهِ قَدْ فَهِمَ السَّرَّايرَ وَ
 عَلِمَ الضَّمَائِرَ وَ لَمْ تَخْفَ عَلَيْهِ الْمَكْنُونَاتُ وَ لَا
 اشْتَبَهَتْ عَلَيْهِ الْخَفِيَّاتُ لَهُ الْإِحَاطَةُ بِكُلِّ شَيْءٍ وَ
 الْغَلَبةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَ الْقُوَّةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ وَ الْقُدْرَةُ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ لَا مِثْلُهُ شَيْءٌ وَ هُوَ مُنْشِئُ الشَّيْءِ

بـهـنـام خـداـونـد بـخـشـنـدـه مـهـرـبـان^۱
حمد و سپاس خدایی را که در یگانگیش بلند
مرتبه، و در [عین] یکتاییش [به بندگانش] نزدیک است.
در سلطنتش با جلالت و در اركانش عظیم است. در جایگاه
خویش، علمش به همه چیز احاطه دارد و همه مخلوقات را
با قدرت و برهان خویش مقهور ساخته است. پیوسته مجد
و عظمت داشته و دائماً مورد ستایش بوده است. پدید
آورنده آسمانها و گستراننده زمینها، یگانه حکمران آسمانها
و زمین، [او] پاک و منزه، تسبیح شده و پروردگار ملائکه و
روح است. برای همه آفریده هایش بخشندگی دارد. لطف
کننده بر هر آنچه خود به وجود آورده است. همه چشمها را
می بیند؛ ولی چشمی او را نمی بیند. کریم و بردبار و تحمل
کننده است و رحمتش همه چیز را فرا گرفته است.
و با نعمتش بر همه خلق منت گذارده است. در
انتقام گرفتنش عجله نمی کند، و برای [تبیه] آنها به عذابی
که استحقاق آن را دارند مبادرت نمی ورزد. باطنها و
سریرهای را می فهمد و ضمایر را می داند و پنهانها بر او
پوشیده نمی ماند و مسایل مخفی، امر را برابر او مشتبه
نمی سازد. به هر چیزی احاطه دارد و بر هر چیزی غالب
است. در همه چیز قوت و توان دارد و بر همه چیز قدرت؛ و
چیزی مانند او نیست. او به وجود آورنده شیء (چیز) است

۱. ترجمه خطیب از آقا امیر توحیدی (با مختصری دخل و تصرف) می باشد.

حِينَ لَا شَيْءَ دَائِمٌ قَائِمٌ بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ جَلَّ عَنْ أَنْ تُدْرِكَهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ
 الْأَبْصَارَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَيْرُ لَا يَلْحَقُ أَحَدٌ وَ صَفَةُ مِنْ
 مُعَايِنَةٍ وَ لَا يَجِدُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ مِنْ سِرٍ وَ عَلَانِيَةٍ إِلَّا بِمَا
 دَلَّ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى نَفْسِهِ وَ أَشْهَدُ بِإِنَّهُ الَّذِي مَلَأَ الدَّهْرَ
 قُدْسَهُ وَ الَّذِي يَغْشِي الْأَبَدَ نُورُهُ وَ الَّذِي يُنَفِّذُ أَمْرَهُ بِلَا
 مُشَارَّةٍ مُشِيرٍ وَ لَا مَعْهُ شَرِيكٌ فِي تَقْدِيرٍ وَ لَا
 تَفَاوُتٌ فِي تَدْبِيرٍ صَوَرَ مَا أَبْدَعَ عَلَى غَيْرِ مِثَالٍ وَ
 خَلَقَ مَا خَلَقَ بِلَا مَعْوِنَةٍ مِنْ أَحَدٍ وَ لَا تَكْلُفٌ وَ لَا
 احْتِيَالٌ أَنْشَأَهَا فَكَانَتْ وَ بَرَأَهَا فَبَانَتْ فَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ الْمُتَقْنُ الصَّنْعَةِ الْخَيْرُ الصَّنِيعَةِ الْعَدْلُ الَّذِي لَا
 يَجُوَرُ وَ الْأَكْرَمُ الَّذِي تَرْجِعُ إِلَيْهِ الْأُمُورُ وَ أَشْهَدُ أَنَّهُ
 الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ وَ ذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعَزَّتِهِ
 وَ اسْتَسْلَمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ وَ خَشَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِهَيْبَتِهِ
 مَالِكُ الْأَمْلَاكِ وَ مُفْلِكُ الْأَفْلَاكِ وَ مُسَخِّرُ الشَّمْسِ
 وَ الْقَمَرِ كُلُّ يَجْرِي لِأَجْلٍ مُسَمَّى

هنگامی که چیزی نبود. پایینده و دائمی و برپا دارنده قسط و عدل است. هیچ خدایی جز او که با عزت و حکیم است، وجود ندارد. برتر از آن است که چشمها او را درک کنند؛ در حالی که او همه چشمها را درک می‌کند و لطف کننده و آگاه است. کسی نمی‌تواند با دیدن او را وصف کند و احدی چگونگی سرّ و آشکارش را نمی‌یابد، مگر به سبب آنچه که خداوند در مورد خویش راهنمایی کرده است. گواهی می‌دهم او خدایی است که قدس و پاکی اش روزگار را پر کرده و نورش ابدیت را فراگرفته است. امرش را بدون مشورت مشورت کننده‌ای اجرا می‌کند و در تقدیر [عالم] شریک ندارد و در تدبیرش تفاوتی نیست. آنچه را ایجاد کرده، بدون نمونه [قبلی] صورتگری فرمود و آنچه را آفریده، بدون کمک از کسی و بدون زحمت و بدون احتیاج به فکر و اندیشه خلق کرده است. آنها را ایجاد کرد، پس او به وجود آمدند و خلقشان کرد، پس ظاهر شدند. پس او خدایی است که جز او خدایی نیست. محکم کار و نیکو صنعت است.

عادلی که ستم نمی‌کند و کریمی که کارها به سوی او باز می‌گردد. شهادت می‌دهم او خدایی است که همه چیز در مقابل عظمتش تواضع و فروتنی کرده و در مقابل هیبتش، خاضع و فروتن گشته است. پادشاه پادشاهان و گرداننده افلاک و مسخر کننده آفتاب و ماه، که همه برای مدتی مشخص در حرکتند.

يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَ يُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى
 اللَّيْلِ يَطْلُبُهُ حَتَّى ثَمَانًا قَاصِمٌ كُلُّ جَبَارٍ عَنِيدٍ وَ مُهْلِكٌ كُلُّ
 شَيْطَانٍ مَرِيدٍ لَمْ يَكُنْ مَعَهُ ضِدٌ وَ لَا نِدْرٌ أَحَدٌ صَمَدٌ لَمْ
 يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ إِلَهٌ وَ أَحَدٌ وَ رَبٌّ
 مَاجِدٌ يَشَاءُ فَيَمْضِي وَ يُرِيدُ فَيَقْضِي وَ يَعْلَمُ فَيَحْصِي
 وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِي وَ يُفْقِرُ وَ يُغْنِي وَ يُضْحِكُ وَ يُبَكِّي وَ
 يُدْنِي وَ يُفْصِي وَ يَمْنَعُ وَ يُثْرِي لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ
 بِسِدِيرِ الْخَيْرِ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يُولجُ اللَّيْلَ فِي
 النَّهَارِ وَ يُولجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَارُ
 مُجِيبُ الدُّعَاءِ وَ مُجْزِلُ الْعَطَاءِ مُخْصِي الْأَنفَاسِ وَ
 رَبُّ الْجَنَّةِ وَ النَّاسِ لَا يُشْكِلُ عَلَيْهِ شَيْءٌ وَ لَا يُضْجِرُهُ
 صُرَاحُ الْمُسْتَضْرِيْخِينَ وَ لَا يُبْرِمُهُ إِلَحَاحُ الْمُلْحِيْنَ
 الْعَاصِمُ لِلصَّالِحِيْنَ وَ الْمُوَفِّقُ لِلْمُفْلِحِيْنَ وَ مَوْلَى
 الْمُؤْمِنِيْنَ وَ رَبُّ الْعَالَمِيْنَ الَّذِي اسْتَحْقَ مِنْ كُلِّ مَنْ
 خَلَقَ أَنْ يَشْكُرَهُ وَ يَحْمَدَهُ عَلَى السَّرَّاءِ وَ الضرَّاءِ وَ
 الشِّدَّةِ وَ الرَّحَاءِ أَوْ مِنْ بِهِ وَ بِمَا إِنْكَتَهُ وَ كَتَبَهُ وَ رُسِّلَهُ
 أَسْمَعَ أَمْرَهُ وَ أَطِيعَ وَ أَبَادِرُ إِلَى كُلِّ مَا يَرْضَاهُ وَ
 أَسْتَسْلِمُ لِمَا قَضَاهُ

شب را بر روز و روز را بر شب می‌گرداند که شتابان به دنبال هم روانند. در هم شکننده هر ستمگر سرکشی، و هلاک کننده هر شیطان متمردی. با او ضد و شریکی نبوده است. یکتا و بی‌نیاز است. زاییده نشده و نهی زاید و برای او همتایی نیست. خدایی یگانه و پروردگاری با عظمت. می‌خواهد پس به انجام می‌رساند و اراده می‌کند، و حکم می‌نماید، و می‌داند و به شماره می‌آورد. می‌میراند و زنده می‌کند، فقیر می‌کند و غنی می‌نماید، می‌خنداند و می‌گریاند، [دیگران را به خود] نزدیک و دور می‌کند، منع کرده و عطا می‌نماید. پادشاهی و حمد و سپاس برای اوست. خیر به دست اوست و او بر هر چیزی قادر است. شب را در روز و روز را در شب فرو می‌برد. بدانید که او با عزت و آمرزنده است. اجابت کننده دعا، بسیار کننده عطا، شمارنده نفسها و پروردگار جن و بشر که هیچ امری بر او مشکل نمی‌شود و فریاد دادخواهان، او را منزجر نمی‌کند و اصرار اصرار کنندگانش، او را مجبور نمی‌کند. نگهدارنده صالحین و موفق کننده رستگاران و پروردگار عالمیان. خدایی که شایسته است. تمام مخلوقات، در هر حالی او را شکر و سپاس گویند. در حال آسایش و گرفتاری، سختی و گشایش او را حمد و سپاس می‌گوییم. به او، ملائکه، کتابها و پیامبرانش ایمان دارم. فرمانش را گوش می‌دهم و اطاعت می‌کنم و به هر چه او را راضی می‌کند، پیشی می‌گیرم و به قضا و حکمتش تسلیم می‌شوم

رَغْبَةً فِي طَاعَتِهِ وَخُوفًا مِنْ عُقُوبَتِهِ لِأَنَّهُ اللَّهُ
 الَّذِي لَا يُؤْمِنُ مَكْرُهٌ وَلَا يُخَافُ جَوْرُهُ أَقْرَأَهُ عَلَى
 نَفْسِي بِالْعُبُودِيَّةِ وَأَشْهَدُ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ وَأَوَدَّيْ مَا
 أَوْحَى إِلَيَّ حَذْرًا مِنْ أَنْ لَا أَفْعَلَ فَتَحَلَّ بِي مِنْهُ قَارِعَةُ
 لَا يَدْفَعُهَا عَنِي أَحَدٌ وَإِنْ عَظُمَتْ حِيلَتُهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 لِأَنَّهُ قَدْ أَعْلَمَنِي أَنِّي إِنْ لَمْ أُبَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيَّ فَمَا بَلَغْتُ
 رِسَالَتَهُ وَقَدْ ضَمِنَ لِي تَبَارِكَ وَتَعَالَى الْعِصْمَةَ وَهُوَ
 اللَّهُ الْكَافِي الْكَرِيمُ فَأَوْحَى إِلَيَّ **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ**
الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

أَفِي عَلَى (يعني في الخلافة لعلي بن أبي طالب)
 (وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ
 النَّاسِ).

مَعَاشِرَ النَّاسِ: مَا قَصَرْتُ فِي تَبْلِيهِ مَا أُنْزَلَهُ
 إِلَيَّ وَأَنَا مُبِينٌ لَكُمْ سَبَبَ هَذِهِ الْآيَةِ. إِنَّ جَبَرَئِيلَ هَبَطَ
 إِلَيَّ مِرَارًا ثَلَاثًا يَا مُرِنِي عَنِ السَّلَامِ رَبِّي وَهُوَ السَّلَامُ
 أَنْ أَقُومَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ فَأُعْلَمَ كُلَّ أَيْضَ وَأَسْوَدَ أَنَّ

به خاطر رغبت در طاعت و ترس از عقویتش؛ چرا که او خدایی است که ایمنی از مکرش و هراسی از ظلم و ستمش نیست. بر نفس خودم به بندگی اش اقرار می‌کنم و به پروردگاریش گواهی می‌دهم و آنچه را به من وحی نموده، ادا می‌نمایم؛ زیرا بیم آن دارم که اگر چنین نکنم، عذابی از او بر من فرود آید که احدی نتواند آن را دفع کند؛ هر چند که چاره عظیمی اندیشه سازد خدایی جز او نیست.

همانا خداوند به من اعلام فرموده که اگر آنچه را در حق علی بر من نازل کرده، ابلاغ نکنم، [چیزی از] رسالتش را ابلاغ نکرده‌ام. همانا مصونیت [از شرّ مردم] را برای من ضمانت کرده که خدا کفايت کننده و کریم است. خداوند به من چنین وحی کرده است: به نام خداوند بخشندۀ مهربان «ای پیامبر، آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده [درباره علی]، یعنی خلافت علی بن ابی طالب [ابлаг کن و اگر چنین نکنی، رسالت او را نرسانده‌ای و خداوند تو را از [شرّ] مردم حفظ می‌کند».

ای مردم، من در رساندن آنچه خداوند بر من نازل کرده کوتاهی نکرده‌ام و سبب [نزول] این آیه را برای شما بیان می‌کنم:

جبرئیل سه مرتب بر من نازل شد و از طرف پروردگارم - که او [حقیقت] سلام است - مرا مأمور کرد که در این مکان بپاخیزم و به هر سفید و سیاهی اعلام کنم که

عَلَيْ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَوَصِيِّي وَخَلِيفَتِي وَالْإِمَامُ
 مِنْ بَعْدِي الَّذِي مَحَلَهُ مِنِي مَحَلٌ هَارُونَ مِنْ مُوسَى
 إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي وَهُوَ وَلِيُّكُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَ
 قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْ بِذَلِكَ آيَةً مِنْ
 كِتَابِهِ: «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
 رَاكِعُونَ» وَعَلَيْ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
 الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ يُرِيدُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فِي كُلِّ حَالٍ وَ
 سَأَلْتُ جَبَرَ رَئِيلَ أَنْ يَسْتَعْفِفِي لِي عَنْ تَبْلِغِ ذَلِكَ إِلَيْكُمْ
 أَيُّهَا النَّاسُ لِعِلْمِي بِقِلَّةِ الْمُؤْمِنِينَ وَكَثْرَةِ الْمُنَافِقِينَ وَ
 أَدْغَالِ الْأَثِيمِينَ وَخَتلِ الْمُسْتَهْزِئِينَ بِالْإِسْلَامِ الَّذِينَ
 وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ بِأَنَّهُمْ يَقُولُونَ بِالْسِتْهِمْ مَا
 لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَيَحْسَبُونَهُ هَيْنَا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ
 عَظِيمٌ وَكَثْرَةِ أَذَاهُمْ لِي غَيْرَ مَرَّةٍ حَتَّى سَمَّونِي أَذْنَاً وَ
 زَعَمُوا أَنِّي كَذَلِكَ لِكَثْرَةِ مُلَازَمَتِهِ إِيَّا يَ وَإِقْبَالِي
 عَلَيْهِ حَتَّى أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي ذَلِكَ: «وَمِنْهُمْ

الَّذِينَ

«علی بن ابی طالب، برادر، وصیٰ و جانشین من [بر امتم] و امام بعد از من است. جایگاه او نسبت به من، همانند جایگاه هارون نسبت به موسی است؛ جز اینکه پیامبری بعد از من نخواهد بود. او (علی) صاحب اختیار شما بعد از خدا و رسولش است» و خداوند در این باره، آیه‌ای از کتابش بر من نازل کرده است: «همانا صاحب اختیار شما، خدا و رسولش هستند و کسانی که ایمان آورده و نماز را به پا داشته و در حال رکوع زکات می‌دهند» و علی بن ابی طالب همان کسی است که نماز را به پا داشته و در حال رکوع، زکات داده و در هر حالتی، قصد و اراده خدارا دارد. من از جبرئیل درخواست کردم که از خدا بخواهد تا مرا از ابلاغ این مهم معاف دارد؛ زیرا از کمی مومنان و زیادی منافقان و فساد و دغل‌کاری گناهکاران و فریب و نیرنگ مسخره کنندگان به اسلام آگاهم؛ کسانی که خداوند در کتابش آنان را چنین توصیف کرده است: «[منافقین کسانی هستند که] زبانشان آنچه را که در قلبها یشان نیست می‌گوید و این کار را ساده می‌پندارند، در حالی که نزد خداوند [گناهی] بسیار بزرگ است». همچنین به خاطر اینکه منافقین بارها مرا اذیت کرده‌اند تا آنجا که مرا به خاطر ملازمت بسیار او (علی) با من و توجه و اقبال من به او اذن (گوش دهنده به هر حرفی) نامیدند و گمان کردند که من چنین هستم تا آنکه خداوند در این باره آیه‌ای از قرآن نازل کرد: «و بدخی از آنان (منافقین)، کسانی هستند که

يُؤذونَ النَّبِيَّ وَ يَقُولُونَ هُوَ أَذْنُ قُلْ أَذْنُ - عَلَى
الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُ أَذْنُ - خَيْرٌ لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ
يُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ) وَ لَوْ شِئْتُ أَنْ أَسْمِي الْقَائِلِينَ
بِذَلِكَ بِاسْمَائِهِمْ لَسَمَيْتُ وَ أَنْ أَوْمَئِ إِلَيْهِمْ بِأَعْيَانِهِمْ
لَأَوْمَاتُ وَ أَنْ أَدْلِ عَلَيْهِمْ لَذَلِكُ وَ لَكِنِّي وَ اللَّهُ فِي
أَمْوَرِهِمْ قَدْ تَكَرَّمْتُ وَ كُلُّ ذَلِكَ لَا يَرْضَى اللَّهُ مِنِّي
إِلَّا أَنْ أَبْلَغَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيَّ ثُمَّ تَلَاقَ صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ
سَلَمَ (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أَنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
- فِي عَلَيِّ - وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ
يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ).

فَاعْلَمُوا مَعَاشِرَ النَّاسِ: أَنَّ اللَّهَ قَدْ نَصَبَهُ لَكُمْ
وَلِيًّا وَ إِمَاماً مُفْتَرَضَةً طَاعَتُهُ عَلَى الْمُهَاجِرِينَ وَ
الْأَنْصَارِ وَ عَلَى التَّابِعِينَ بِإِحْسَانٍ وَ عَلَى الْبَادِيِّ وَ
الْحَاضِرِ وَ عَلَى الْأَعْجَمِيِّ وَ الْعَرَبِيِّ وَ الْحُرُّ وَ
الْمَمْلُوكِ وَ الصَّغِيرِ وَ الْكَبِيرِ وَ عَلَى الْأَيْضِ وَ الْأَسْوَدِ
وَ عَلَى كُلِّ مُوَحَّدٍ مَاضِ حُكْمُهُ جَائزٌ قَوْلُهُ نَافِذٌ أَمْرُهُ
مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ مَرْحُومٌ مَنْ تَبَعَهُ وَ مَنْ

پیامبر را اذیت می‌کنند و می‌گویند او گوش (اذن) است، بگو گوش است و [آنچه که این گوش می‌شنود] برای شما خیر است - برخلاف آنانی که گمان می‌کنند او گوش است [و خیری ندارد] - به خدا ایمان می‌آورد و مؤمنین را تصدیق می‌کند» و اگر بخواهم گویندگان این نسبت (اذن) را نام ببرم، می‌توانم و اگر بخواهم به آنها اشاره کنم، و اگر بخواهم با علایم آنها را معرفی کنم می‌توانم؛ ولی به خدا سوگند، من در مورد آنها با بزرگوارای، رفتار کرده‌ام. علی‌رغم تمام این [مصالح و سختیها] که متحمل شده‌ام] خداوند از من راضی نخواهد شد تا اینکه آنچه را در حق علی برم نازل کرده، ابلاغ کنم.

سپس حضرت این آیه را تلاوت فرمود: «ای پیامبر، آنچه از جانب پروردگارت (در مورد علی) بر تو نازل شده ابلاغ کن؛ که اگر چنین نکنی، رسالت او را نرسانده‌ای و خداوند تو را از [شّرّ] مردم حفظ می‌کند». ای مردم، آگاه باشید، که خداوند او (علی) را برای شما ولی (صاحب اختیار) و امام قرار داده که اطاعت‌ش بروهاجرین و انصار، بر پیروی کنندگان از آنان در نیکیها و بر روستایی و شهری، بر عجمی و عربی، بر آزاد و بنده، بر بزرگ و کوچک، بر سفید و سیاه و بر هر یکتاپرستی واجب است. حکم او و کلامش مورد عمل و امرش نافذ است. هر کس با او مخالفت کند ملعون است و هر کس از او پیروی نماید، مورد رحمت الهی است. کسی که او را تصدیق نماید

يُزْهِقُ الْبَاطِلَ وَ يَنْهَا عَنْهُ وَ لَا تَأْخُذُهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً
 لَائِمٌ ثُمَّ إِنَّهُ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ الَّذِي فَدَى
 رَسُولَ اللَّهِ صِ بِنْفُسِهِ وَ الَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ وَ
 لَا أَحَدَ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ مِنَ الرِّجَالِ
 غَيْرُهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: فَضْلُوهُ فَقَدْ فَضَلَهُ اللَّهُ وَ اقْبَلُوهُ
 فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ وَ لَنْ يَتُوبَ
 اللَّهُ عَلَى أَحَدٍ أَنْكَرَ وَ لَا يَتَّهِ وَ لَنْ يَغْفِرَ لَهُ حَتَّمًا عَلَى
 اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ بِمَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ فِيهِ وَ أَنْ يُعَذِّبَهُ
 عَذَابًا نُكْرًا أَبَدَ الْأَبَدِ وَ دَهْرَ الدُّهُورِ فَاحْذَرُوا أَنْ
 تُخَالِفُوا فَتَصِلُوا «نَارًا وَ قُوْدُهَا النُّاسُ وَ الْحِجَارَةُ
 أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ».

أَيُّهَا النَّاسُ: بِي وَ اللَّهِ بَشَرَ الْأَوَّلُونَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ
 الْمُرْسَلِينَ وَ أَنَا خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ الْحُجَّةُ
 عَلَى جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ
 الْأَرْضِينَ فَمَنْ شَكَّ فِي ذَلِكَ فَهُوَ كَافِرٌ كُفَّرَ
 الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى

باطل را از بین می برد و از آن نهی می کند و سرزنش [هیچ] سرزنش کننده ای مانع [فعالیت] او در راه خدا نمی شود.

او (علی) اول کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد و جانش را فدای رسول خدا کرد. او با پیامبر خدا

بود، در حالی که هیچ مرد دیگری جز او همراه رسول خدا، خدا را عبادت نمی کرد.

ای مردم، او را برتق بدارید؛ زیرا خداوند او را برتقی داده است و او را [یه عنوان امام] قبول کنید؛ زیرا خداوند او را [یه امامت] منصوب فرموده است.

ای مردم، او از طرف خدا امام است و خداوند، هرگز توبه منکر ولایت او را نمی پذیرد و او را نمی بخشد.

بر خداوند حتم است که چنین کند با کسی که در مورد او (علی) مخالفت امرش را نماید، و او را عذابی سخت تا

ابد و آخر روزگار معذب نماید. پس بر حذر باشید از اینکه با او مخالفت کنید؛ زیرا گرفتار آتشی می شوید که هیزمش،

مردم و سنگها هستند و برای کافران آماده شده است.

ای مردم، به خدا سوگند، پیامبران و رسولان پیشین به من بشارت داده‌اند و من خاتم پیامبران و رسولان و

حجت بر همه مخلوقات از اهل آسمانها و زمینها هستم.

پس هر کس در این مطالب شک کند، کافر است همچون

کفر جاھلیت نخستین

وَمَنْ شَكَّ فِي شَيْءٍ مِنْ قَوْلِي هَذَا فَقَدْ شَكَّ فِي
الْكُلِّ مِنْهُ وَالشَّاكِ فِي ذَلِكَ فَلَهُ النَّارُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: حَبَانِي اللَّهُ بِهَذِهِ الْفَضِيلَةِ مَنَا
مِنْهُ عَلَيَّ وَإِحْسَانًا مِنْهُ إِلَيَّ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ
مِنْيٌ أَبَدَ الْأَبِدِينَ وَدَهْرَ الدَّاهِرِينَ عَلَى كُلِّ حَالٍ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: فَضَّلُوا عَلَيْنَا فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ
بَعْدِي مِنْ ذَكْرٍ وَأَنْتَ.

بِنَا أَنْزَلَ اللَّهُ الرِّزْقَ وَبَقِيَ الْخَلْقُ مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ

مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مَنْ رَدَّ قَوْلِي هَذَا وَلَمْ يُوَافِقْهُ.

إِلَّا أَنَّ جَبَرِئِيلَ خَبَرَنِي عَنِ اللَّهِ تَعَالَى بِذَلِكَ وَ
يَقُولُ: «مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَ
غَضَبِي» (فَلْتَنْظُرْ نَفْسُ مَا قَدَّمْتُ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ) أَنْ
تُخَالِفُوهُ (فَتَرِلْ قَدَمْ بَعْدَ ثُبُوتِهَا إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ).

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُ جَنْبُ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ فِي
كِتَابِهِ: (يَا حَسْرَتِي عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ).

و هر کس در پاره‌ای از سخنان من شک کند، همانا در همه آن شک کرده است و چنین شک‌کننده‌ای در آتش است.

ای مردم، خداوند با این فضیلت بر من منت نهاده و احسان کرده است و هیچ خدایی جز او نیست. حمد و سپاس من تا ابدیت و تا آخر روزگار و در هر سال مخصوص آن اوست.

ای مردم، علی را بتری دهید؛ زیرا او بعد از من، برترین مردم از بین زنان و مردان است. خداوند به سبب ما روزی را نازل می‌کند و [به برکت ما] همه خلق بقا می‌یابند. ملعون است، ملعون؛ مورد غضب است مورد غضب؛ کسی که این گفتار مرا رد کند و با آن موافق نباشد. آگاه باشید که جبریل از جانب خداوند، این خبر را برای من آورده و می‌گوید: «هر کس با علی دشمنی کند و او را دوست ندارد، لعنت و غضب من بر او باد». پس هر کس باید بیند برای فردا (قيامت) چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید که با علی مخالفت کنید؛ زیرا بعد از ثبات قدم، دچار لغزش می‌شوید، خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

ای مردم، او (علی) جنب‌الله است که در کتاب خدا آمده، آنجا که فرموده: «آنگاه هر نفسی فریاد واحسرتا برآورد و گوید ای وای بر من، درباره جنب‌الله تفریط و کوتاهی کردم».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: تَدْبِرُوا الْقُرْآنَ وَ افْهَمُوا آيَاتِهِ
 وَ انْظُرُوا إِلَى مُحْكَمَاتِهِ وَ لَا تَتَسْعَوا مُتَشَابِهَهُ فَوَاللَّهِ
 لَنْ يَبْيَسَ لَكُمْ زَوَاجَهُ وَ لَا يُوَضِّحُ لَكُمْ تَفْسِيرَهُ إِلَى
 الَّذِي أَنَا آخِذُ بِيَدِهِ وَ مُصْعِدُهُ إِلَيَّ - وَ شَائِلٌ بِعِضْدِهِ
 - وَ مُعْلِمُكُمْ أَنَّ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَيَّ مَوْلَاهُ وَ هُوَ
 عَلَيَّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ صَاحِبِي وَ مُوَالَاتُهُ مِنَ اللَّهِ
 عَزَّ وَ جَلَّ أَنْزَلَهَا عَلَيَّ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ عَلَيَّاً وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ وُلْدِي
 هُمُ الشَّقْلُ الأَصْغَرُ وَ الْقُرْآنُ هُوَ الشَّقْلُ الْأَكْبَرُ وَ كُلُّ
 وَاحِدٍ مُشَبِّهٍ عَنْ صَاحِبِهِ وَ مُوَافِقُ لَهُ لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى
 يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ. أَلَا إِنَّهُمْ أَمْنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَ
 حُكَمَاؤُهُ فِي أَرْضِهِ أَلَا وَ قَدْ أَدَيْتُ أَلَا وَ قَدْ بَلَغْتُ أَلَا وَ
 قَدْ أَسْمَعْتُ أَلَا وَ قَدْ أَوْضَخْتُ أَلَا وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ
 قَالَ وَ أَنَا قُلْتُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَلَا إِنَّهُ لَيْسَ أَمِيرَ
 الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أَخِي هَذَا وَ لَا تَحِلُّ إِمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ
 بَعْدِي لِأَحَدٍ غَيْرِهِ، ثُمَّ ضرب بيده على عضده فرفعه و

ای مردم، در قرآن تدبر کنید و آیات آن را بفهمید و به آیات محکم‌ش بنگرید و از آیات مشابه آن پیروی نکنید. به خدا سوگند، زواجر (آیات بازدارنده) آن را برای شما بیان نمی‌کند و تفسیرش را روشن نمی‌سازد، مگر این کسی که من دست او را گرفته‌ام و به سوی خود بالا می‌برم و بازویش را گرفته‌ام و به شما اعلام می‌کنم: هر کس من مولا و صاحب اختیار اویم، این علی مولا و صاحب اختیار اوست و او علی بن ابی طالب، برادر و جانشین من است و ولایت و دوستیش از جانب خداوند عزّوجلّ است که بر من نازل کرده است.

ای مردم، علی و فرزندان پاکم از نسل او، ثقل اصغرند و قرآن ثقل اکبر است. هر یک از این دو از دیگری خبر می‌دهد و با آن موافق است. آنها از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا بر سر حوض کوثر بر من وارد شوند. بدانید که حقیقتاً آنان (آل محمد) امنای خداوند بین مردم و حاکمان او در زمین هستند. آگاه باشد که من [رسالتم را] ادا نمودم، بدانید که من ابلاغ کردم، آگاه باشد که من به گوشها یتان رساندم، بدانید که من واضح و روشن نمودم، آگاه باشد که خداوند فرموده و من نیز از جانب خداوند عزّوجلّ می‌گویم: که امیر المؤمنین جز این برادرم (علی) کس دیگری نیست. بدانید که بعد از من امیر المؤمنین بودن، برای احدی جز او حلال نیست.

سپس دست به بازوی علی زد و آن را گرفت و

صَدَقَهُ فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِمَنْ سَمِعَ مِنْهُ وَأَطَاعَ
لَهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُ آخِرُ مَقَامٍ أَقْوَمُهُ فِي هَذَا
الْمَسْهَدِ فَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَانقَادُوا لِأَمْرِ رَبِّكُمْ فَإِنَّ
اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ هُوَ وَلِيُّكُمْ وَإِلَهُكُمْ ثُمَّ مِنْ دُونِهِ
رَسُولُكُمْ مُحَمَّدٌ وَلِيُّكُمْ وَالْقَائِمُ الْمُخَاطِبُ لَكُمْ ثُمَّ
مِنْ بَعْدِي عَلَيُّ وَلِيُّكُمْ وَإِمَامُكُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ ثُمَّ
الْإِمَامَةُ فِي ذُرِّيَّتِي مِنْ وُلْدِهِ إِلَى يَوْمِ تَلْقَوْنَ اللَّهَ
عَزَّ اسْمُهُ وَرَسُولُهُ لَا حَلَالَ إِلَّا مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ وَلَا حَرَامَ
إِلَّا مَا حَرَمَهُ اللَّهُ عَرَفَنِي اللَّهُ الْحَلَالُ وَالْحَرَامُ وَأَنَا
أَفْضَلُ بِمَا عَلِمْتِي رَبِّي مِنْ كِتَابِهِ وَحَلَالِهِ وَحَرَامِهِ
إِلَيْهِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ أَخْصَاهُ اللَّهُ
فِي وَكُلِّ عِلْمٍ عَلِمْتُهُ فَقَدْ أَخْصَيْتُهُ فِي إِمَامِ الْمُتَّقِينَ وَ
مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ عَلِمْتُهُ عَلَيَّا وَهُوَ الْإِمامُ الْمُبِينُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: لَا تَضِلُّوا عَنْهُ وَلَا تَنْفِرُوا مِنْهُ وَ
لَا تَسْتَكْفُوا مِنْهُ وَلَا يَتَّهِي فَهُوَ الَّذِي يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَ
يَعْمَلُ بِهِ وَ

و آنکه از او اوامر شنوی داشته باشد و اطاعت کند، مورد
آمرزش و غفران خدا قرار می‌گیرد.

ای مردم، این آخرین باریست که در چنین
اجتماعی بپا می‌ایstem. پس بشنوید و اطاعت کنید و در
مقابل امر پروردگارتان سر تسلیم فرود آورید؛ چرا که
خداوند عزّوجلّ، صاحب اختیار و معبد شماست و بعد از
خداوند، رسول شما محمد که به پا ایستاده و شما را
مخاطب قرار داده، ولی شماست و بعد از من، علی صاحب
اختیار و امام شما به امر خداوند است و بعد از او، امامت در
نسل من از فرزندان اوست تا روزی که خدا و رسولش را
مقالات خواهید کرد.

حلالی نیست، مگر آنچه را که خدا حلال کرده و
حرامی نیست، مگر آنچه خدا حرام کرده است. خداوند
حلال و حرامش را به من آموخته است و به آنچه خداوند از
کتابش و حلال و حرامش به من آموخته، او (علی) را آگاه
کردم.

ای مردم، هیچ علمی نیست، مگر آنکه خداوند آن
را در من جمع کرده است. و هر علمی را که آموخته‌ام، در
امام‌المتقین جمع نموده‌ام و هیچ علمی نیست، مگر آنکه آن
را به علی تعلیم دادم. او همان امام مبین است.

ای مردم، از او (علی) به سوی دیگری گمراه نشوید
و از اوروی بر مگردانید و از ولایت او سرباز نزنید. او کسی
است که به حق هدایت می‌کند و به آن عمل می‌نماید و

يُرْهِقُ الْبَاطِلَ وَ يَنْهَا عَنْهُ وَ لَا تَأْخُذُهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً
 لَائِمٌ ثُمَّ إِنَّهُ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ الَّذِي فَدَى
 رَسُولَ اللَّهِ صَبَّرَهُ وَ الَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ وَ
 لَا أَحَدَ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ مِنَ الرِّجَالِ
 غَيْرُهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: فَضْلُوهُ فَقَدْ فَضَّلَهُ اللَّهُ وَ اقْبَلُوهُ
 فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ وَ لَنْ يَتُوبَ
 اللَّهُ عَلَى أَحَدٍ أَنْكَرَ وَ لَا يَتَّهِي وَ لَنْ يَغْفِرَ لَهُ حَتَّمًا عَلَى
 اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ بِمَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ فِيهِ وَ أَنْ يُعَذِّبَهُ
 عَذَابًا نُكْرًا أَبَدًا وَ دَهْرَ الدُّهُورِ فَاخْذُرُوا أَنْ
 تُخَالِفُوا فَتَصِلُوا «نَارًا وَ قُوْدُها النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ
 أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ».

أَيُّهَا النَّاسُ: بِي وَ اللَّهِ بَشَّرَ الْأَوَّلُونَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ
 الْمُرْسَلِينَ وَ أَنَا خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ الْحُجَّةُ
 عَلَى جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ
 الْأَرْضِينَ فَمَنْ شَكَّ فِي ذَلِكَ فَهُوَ كَافِرٌ كُفَّرَ
 الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى

باطل را از بین می‌برد و از آن نهی می‌کند و سرزنش [هیچ] سرزنش کننده‌ای مانع [فعالیت] او در راه خدا نمی‌شود.

او (علی) اول کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد و جانش را فدای رسول خدا کرد. او با پیامبر خدا

بود، در حالی که هیچ مرد دیگری جز او همراه رسول خدا، خدارا عبادت نمی‌کرد.

ای مردم، او را برتر بدارید؛ زیرا خداوند او را برتری داده است و او را [به عنوان امام] قبول کنید؛ زیرا خداوند او را [به امامت] منصوب فرموده است.

ای مردم، او از طرف خدا امام است و خداوند، هرگز توبه منکر ولایت او را نمی‌پذیرد و او را نمی‌بخشد.

بر خداوند حتم است که چنین کند با کسی که در مورد او (علی) مخالفت امرش را نماید، و او را عذابی سخت تا

ابد و آخر روزگار معذب نماید. پس برحذر باشید از اینکه

با او مخالفت کنید؛ زیرا گرفتار آتشی می‌شوید که هیزمش، مردم و سنگها هستند و برای کافران آماده شده است.

ای مردم، به خدا سوگند، پیامبران و رسولان پیشین به من بشارت داده‌اند و من خاتم پیامبران و رسولان و

حجت بر همه مخلوقات از اهل آسمانها و زمینها هستم.

پس هر کس در این مطالب شکّ کند، کافر است همچون

کفر جاهلیت نخستین

وَمَنْ شَكَّ فِي شَيْءٍ مِنْ قَوْلِي هَذَا فَقَدْ شَكَّ فِي
الْكُلِّ مِنْهُ وَالشَّاكُّ فِي ذَلِكَ فَلَهُ النَّارُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: حَبَانِي اللَّهُ بِهَذِهِ الْفَضِيلَةِ مَنَا
مِنْهُ عَلَيَّ وَإِحْسَانًا مِنْهُ إِلَيَّ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ
مِنِّي أَبَدَ الْأَبِدِينَ وَدَهْرَ الدَّاهِرِينَ عَلَى كُلِّ حَالٍ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: فَضَلُّوا عَلَيْاً فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ
بَعْدِي مِنْ ذَكْرِ وَأَنْشَى.

بِنَا أَنْزَلَ اللَّهُ الرِّزْقَ وَبَقِيَ الْخَلْقُ مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ
مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مَنْ رَدَّ قَوْلِي هَذَا وَلَمْ يُوَافِقْهُ.

إِلَّا أَنَّ جَبَرِيلَ خَبَرَنِي عَنِ اللَّهِ تَعَالَى بِذَلِكَ وَ
يَقُولُ: «مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَ
غَضَبِي» فَلَتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدِ وَاتَّقُوا اللَّهَ» أَنْ
تُخَالِفُوهُ «فَتَرِزِّلُ قَدَمُ بَعْدَ ثُبُوتِهَا إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُ جَنْبُ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ فِي
كِتَابِهِ: «يَا حَسْرَتِي عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ»

و هر کس در پاره‌ای از سخنان من شک کند، همانا در همه آن شک کرده است و چنین شک‌کننده‌ای در آتش است.

ای مردم، خداوند با این فضیلت بر من منت نهاده و احسان کرده است و هیچ خدایی جز او نیست. حمد و سپاس من تا ابدیت و تا آخر روزگار و در هر سال مخصوص آن است.

ای مردم، علی را بتری دهید؛ زیرا او بعد از من، برترین مردم از بین زنان و مردان است. خداوند به سبب ما روزی را نازل می‌کند و [یه برکت ما] همه خلق بقا می‌یابند. ملعون است، ملعون؛ مورد غضب است مورد غضب؛ کسی که این گفتار مرا رد کند و با آن موافق نباشد. آگاه باشید که جبریل از جانب خداوند، این خبر را برای من آورده و می‌گوید: «هر کس با علی دشمنی کند و او را دوست ندارد، لعنت و غضب من بر او باد». پس هر کس باید ببیند برای فردا (قیامت) چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید که با علی مخالفت کنید؛ زیرا بعد از ثبات قدم، دچار لغزش می‌شوید، خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

ای مردم، او (علی) جنب‌الله است که در کتاب خدا آمده، آنجا که فرموده: «آنگاه هر نفسی فریاد واحسرتا برآورد و گوید ای وای بر من، درباره جنب‌الله تفریط و کوتاهی کردم».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: تَدْبِرُوا الْقُرْآنَ وَ افْهَمُوا آيَاتِهِ
 وَ انْظُرُوا إِلَى مُحْكَمَاتِهِ وَ لَا تَتَبَعُوا مُتَشَابِهَهُ فَوَاللَّهِ
 لَنْ يُبَيِّنَ لَكُمْ زَوَاجِرَهُ وَ لَا يُوَضِّحُ لَكُمْ تَفْسِيرَهُ إِلَى
 الَّذِي أَنَا آخِذُ بِيَدِهِ وَ مُصْعِدُهُ إِلَيَّ - وَ شَائِلٌ بِعِضْدِهِ
 - وَ مُعْلِمُكُمْ أَنَّ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَيَّ مَوْلَاهُ وَ هُوَ
 عَلَيَّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ وَصِيٌّ وَ مُوَالَاتُهُ مِنَ اللَّهِ
 عَزَّ وَ جَلَّ أَنْزَلَهَا عَلَيَّ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ عَلِيًّا وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ وُلْدِي
 هُمُ الشَّقْلُ الْأَصْغَرُ وَ الْقُرْآنُ هُوَ الشَّقْلُ الْأَكْبَرُ وَ كُلُّ
 وَاحِدٍ مُنْبِئٍ عَنْ صَاحِبِهِ وَ مُوَافِقٌ لَهُ لَنْ يَقْتَرِقَا حَتَّى
 يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ. أَلَا إِنَّهُمْ أَمْنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَ
 حُكَمَاؤُهُ فِي أَرْضِهِ أَلَا وَ قَدْ أَدَيْتُ أَلَا وَ قَدْ بَلَغْتُ أَلَا وَ
 قَدْ أَسْمَعْتُ أَلَا وَ قَدْ أَوْضَحْتُ أَلَا وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ
 قَالَ وَ أَنَا قُلْتُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَلَا إِنَّهُ لَيْسَ أَمِيرَ
 الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أَخِي هَذَا وَ لَا تَحِلُّ إِمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ
 بَعْدِي لِأَحَدٍ غَيْرِهِ، ثُمَّ ضرب بِيَدِهِ عَلَى عِضْدِهِ فَرَفَعَهُ وَ

ای مردم، در قرآن تدبر کنید و آیات آن را بفهمید و به آیات محکم ش بنگرید و از آیات مشابه آن پیروی نکنید. به خدا سوگند، زواجر (آیات بازدارنده) آن را برای شما بیان نمی‌کند و تفسیرش را روشن نمی‌سازد، مگر این کسی که من دست او را گرفته‌ام و به سوی خود بالا می‌برم و بازویش را گرفته‌ام و به شما اعلام می‌کنم: هر کس من مولا و صاحب اختیار اویم، این علی مولا و صاحب اختیار اوست و او علی بن ابی طالب، برادر و جانشین من است و ولایت و دوستیش از جانب خداوند عزّوجلّ است که بر من نازل کرده است.

ای مردم، علی و فرزندان پاکم از نسل او، ثقل اصغرند و قرآن ثقل اکبر است. هر یک از این دو از دیگری خبر می‌دهد و با آن موافق است. آنها از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا بر سر حوض کوثر بر من وارد شوند. بدانید که حقیقتاً آنان (آل محمد) امنای خداوند بین مردم و حاکمان او در زمین هستند. آگاه باشد که من [رسالتم را] ادا نمودم، بدانید که من ابلاغ کرم، آگاه باشد که من به گوشها یتان رساندم، بدانید که من واضح و روشن نمودم، آگاه باشد که خداوند فرموده و من نیز از جانب خداوند عزّوجلّ می‌گویم: که امیر المؤمنین جز این برادرم (علی) کس دیگری نیست. بدانید که بعد از من امیر المؤمنین بودن، برای احدی جز او حلال نیست.

سپس دست به بازوی علی زد و آن را گرفت و

كان منذ اَوْل ما صعد رسول الله، صلى الله عليه وآله،

شال علَيَّ حَتَّى صارت رجله مع ركبة رسول الله
، صلى الله عليه وآله، ثمَ قال:

مَعَاشِرَ النَّاسِ: هَذَا عَلَيْي أَخِي وَ وَصِيٌّ وَ
وَاعِي عِلْمِي وَ خَلِيفَتِي عَلَى أُمَّتِي وَ عَلَى تَفْسِيرِ
كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ الدَّاعِي إِلَيْهِ وَ الْعَامِلُ بِمَا
يَرِضَاهُ وَ الْمُحَارِبُ لِأَعْدَائِهِ وَ الْمُوَالِي عَلَى طَاعَتِهِ وَ
النَّاهِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ خَلِيفَةُ رَسُولِ اللَّهِ وَ أَمِيرُ
الْمُؤْمِنِينَ وَ أَئِمَّامُ الْهَادِي وَ قَاتِلُ النَّاكِثِينَ وَ
الْقَاسِطِينَ وَ الْمَارِقِينَ يَا مَرِي اللَّهِ أَقُولُ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلُ
لَدَيْ يَا مَرِي رَبِّي. أَقُولُ اللَّهُمَّ وَآلِ مَنْ وَالآهُ وَ عَادِ مَنْ
عَادَاهُ وَ العَنْ مَنْ أَنْكَرَهُ وَ اغْضَبَ عَلَى مَنْ جَحَدَ
حَقَّهُ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَ عَلَيَّ أَنَّ الْإِمَامَةَ لِعِلِّيٍّ وَ لِيُّكَ
عِنْدَ تِبْيَانِي ذَلِكَ عَلَيْهِمْ وَ نَصِيبِي إِيَاهُ بِمَا أَكْمَلْتَ
لِعِبَادِكَ مِنْ دِينِهِمْ وَ أَتَمَّتَ عَلَيْهِمْ نُعْمَنكَ

بلند کرد و از زمانی که رسول خدا، صلی اللہ علیہ وآلہ، بر فراز منبر رفت، علی یک پله پایین تر از آن حضرت ایستاده بود. پس دستش را به طرف صورت رسول خدا، صلی اللہ علیہ وآلہ، گشوند و پیامبر، علی (ع) را بلند کرد؛ به حدی که پاهای علی (ع) به سر زانوی رسول

خدا، صلی اللہ علیہ وآلہ، رسید. سپس فرمود:

ای مردم، این علی برادر، وصی، نگاهدارنده خداوند عزّوجلّ و دعوت کننده به آن و عمل کننده است به آنچه خدا را راضی می‌کند. او جنگ کننده با دشمنان خدا و دوستی کننده بر طاعت خدا و نهی کننده از معصیت است.

او به امر خدا، خلیفه رسول خدا، امیر المؤمنین، پیشوای هدایت کننده، کشنه ناکشین (بیعت شکنان)، قاسطین

(ظالمین) و مارقین (بیرون روندگان از راه حق) است.

می‌گوییم: «سخن در پیشگاه من به امر پروردگارم تغییر

نمی‌کند»، می‌گوییم: «خداوندا دوست بدار هر کس علی را

دوست بدارد و دشمن بدار هر کس علی را دشمن بدارد و

لعنت کن هر کس علی را انکار کند و غضب نما بر هر کس

که حق علی را انکار نماید. خداوندا، تو بر من نازل کردی

که امامت از آن علی، ولی توست؛ هنگامی که من این

موضوع (امامت علی) را تبیین می‌نمودم و او را منصب

[به این مقام] می‌کردم [مقامی که] به سبب آن دین بندگان

را کامل کردی و نعمت را بر آنها تمام نمودی و

وَرَضِيتَ لَهُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَقُلْتَ: (وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ). اللَّهُمَّ إِنِّي أُشْهِدُكَ أَنِّي قَدْ بَلَغْتُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّمَا أَكْمَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِيمَانِتِهِ فَمَنْ لَمْ يَأْتِمْ بِهِ وَبِمَنْ يَقُومُ مَقَامَهُ مِنْ وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَالْعَرْضِ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَ«أُولَئِكَ حَبَطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ» (لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ)

مَعَاشِرَ النَّاسِ: هَذَا عَلَيَّ أَنْصَرُكُمْ لِي وَأَحْقَكُمْ بِي وَأَقْرَبُكُمْ إِلَيَّ وَأَعَزُّكُمْ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَأَنَا عَنْهُ رَاضِيَانِ وَمَا نَزَّلْتُ آيَةً رَضِيَ إِلَيْهِ وَمَا خَاطَبَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَيْهِ بَدَأْتُ بِهِ وَلَا نَزَّلْتُ آيَةً مَدْحُ في الْقُرْآنِ إِلَيْهِ وَلَا شَهَدَ اللَّهُ بِالْجَنَّةِ فِي «هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ...» إِلَّا لَهُ وَلَا أَنْزَلَهَا فِي سِوَاهُ وَلَا مَدَحَ بِهَا غَيْرَهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ وَالْمُجَادِلُ

اسلام را به عنوان دین برای آنها پسندیدی و فرمودی: «و هر کس دینی غیر از اسلام انتخاب کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود...» پروردگارا، تو را شاهد می‌گیرم و گواهی تو کافی است که من تبلیغ نمودم.

ای مردم، خداوند دین شما را با امامت او کامل نمود؛ پس کسانی که به او و به جانشینانش که فرزندان من و از نسل او هستند تا روز قیامت و روز رفتن به پیشگاه خداوند، عزّوجلّ، اقتداء نمایند، اعمالشان در دنیا و آخرت از بین رفته و در آتش، جاودان خواهند بود. عذاب آنان کاستی نمی‌یابد و آنها را مهلت می‌دهند.

ای مردم، این علی است که یاری کننده‌ترین شما نسبت به من و سزاوارترین شما به [خلافت] من و نزدیکترین شما به سوی من و عزیزترین شما نزد من است. خداوند عزّوجلّ و من از او راضی هستیم. هیچ آیه رضایتی در قرآن نازل نشده است، مگر درباره او و هیچگاه خداوند مؤمنین را مورد خطاب قرار نداده، مگر آنکه ابتدا او مخاطب بوده است و هیچ آیه مدحی در قرآن نیست، مگر اینکه درباره او نازل شده است و خداوند در سوره «هل اتی علی الانسان...» شهادت به [ورود به] بهشت نداده، مگر برای او و این سوره را درباره غیر او نازل نکرده و با این سوره جز او را مدح نفرموده است.

ای مردم، او یاری دهنده دین خدا و دفاع کننده از

عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَهُوَ التَّقِيُّ النَّقِيُّ وَالْهَادِيُّ
الْمَهْدِيُّ. نَبِيُّكُمْ خَيْرُ نَبِيٍّ وَصِيَّكُمْ خَيْرُ وَصِيٍّ وَ
بُنُوهُ خَيْرُ الْأُوصِيَاءِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: ذُرِّيَّةُ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ وَ
ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ عَلِيٍّ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ إِبْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ
بِالْحَسَدِ فَلَا تَحْسُدُوهُ فَتَجْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَتَزِلَّ أَقْدَامُكُمْ
فَإِنَّ آدَمَ أَهْبَطَ إِلَى الْأَرْضِ بِخَطِيئَةٍ وَاحِدَةٍ وَهُوَ
صَفْوَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَكَيْفَ يُكُمْ وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ وَمِنْكُمْ
أَعْدَاءُ اللَّهِ. أَلَا إِنَّهُ لَا يُغْضُبُ عَلَيْاً إِلَّا شَقِّيٌّ وَلَا يَتَوَالَّ
عَلَيْاً إِلَّا تَقِيٌّ وَلَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا مُؤْمِنٌ مُّخلِصٌ فِي عَلِيٍّ
وَاللَّهُ نَزَّلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْأَنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا
بِالصَّبَرِ ».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: قَدْ أَشْهَدْتُ اللَّهَ وَبَلَغْتُكُمْ
رِسَالَتِي «وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ»

رسول خدا است. او با تقوا، پاکیزه، هدایت کننده و هدایت شده است. پیامبرتان، بهترین پیامبر و وصیتان بهترین وصی و فرزندان او بهترین اوصیا هستند.

ای مردم، فرزندان هر پیامبری از صلب خود اوست؛ و فرزندان من از صلب علی است [که او جان و نفس من است].

ای مردم، شیطان، آدم را به سبب حسد از بهشت بیرون کرد. پس به علی حسد نورزید که اعمالتان نابود می شود و قدمهایتان می لغزد. همانا آدم به خاطر یک گناه [از بهشت] به زمین فرستاده شد؛ در حالی که انتخاب شده خداوند عزّوجلّ بود. پس شما چگونه خواهید بود در حالی که شما بیلد و بعضی از شما دشمنان خدایید. بدانید که با علی دشمنی نمی کند، مگر شقی و با علی دوستی نمی کند، مگر با تقوی، و به او ایمان نمی آورد، مگر مؤمن مخلص. به خدا سوگند، درباره علی نازل شده است سوره عصر: «به نام خداوند بخشندۀ مهربان * سوگند به عصر * انسان در زیان و ضرر است * مگر کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام دادند و به حق و صبر یکدیگر را سفارش کردند».

ای مردم، من خدا را شاهد گرفتم و رسالتم را به شما ابلاغ کرم و بر عهده رسول جز ابلاغ واضح و روشن چیزی نیست.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: «اتَّقُوا اللَّهَ حَقًّا تُقْاتَلُونَ إِلَيْهِ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: «آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلَ مَعَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهاً فَنَرِدَهَا عَلَى أَدْبَارِهَا».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: النُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي مَسْلُوكٍ ثُمَّ فِي عَلَيٍّ ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ الَّذِي يَأْخُذُ بِحَقِّ اللَّهِ وَبِكُلِّ حَقٍّ هُوَ لَنَا لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ جَعَلَنَا حُجَّةً عَلَى الْمُقْصِرِينَ وَالْمُعَانِدِينَ وَالْمُخَالِفِينَ وَالْخَائِنِينَ وَالْأَثِيمِينَ وَالظَّالِمِينَ وَالْغَاصِبِينَ مِنْ جَمِيعِ الْعَالَمِينَ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: أَنْذِرُكُمْ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِي الرُّسُلُ أَفَإِنْ مِتْ أَوْ قُتِلْتُ «أَنْ قَلَّتْمُ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقِلِبْ عَلَى عَقِبِيهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» أَلَا وَإِنَّ عَلِيًّا هُوَ الْمَوْصُوفُ بِالصَّبْرِ وَالشُّكْرِ ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: لَا تَهْمُنُوا عَلَى اللَّهِ إِسْلَامَكُمْ

ای مردم «از خدا بترسید آن طور که باید ترسید و از دنیا نروید مگر آنکه مسلمان باشید».

ای مردم «به خدا و رسولش و به نوری که با او نازل شده ایمان آورید، قبل از آنکه وجهی را محو نماییم و آن صورتها را به پشت برگردانیم».

ای مردم، نور از جانب خداوند عزّوجلّ در من نهاده شده و سپس در علی بن ابی طالب و بعد در نسل او تا قائم آل محمد مهدی کسی که حق خدا و همه حقوق ما را بازپس می‌گیرد؛ زیرا خداوند عزّوجلّ ما را بر کوتاهی کنندگان، دشمنان، مخالفان، خیانت کنندگان، گناهکاران و غاصبان و ستمگران همه عالم، حجت قرار داده است.

ای مردم، شما را می‌ترسانم و انذار می‌نمایم که من رسول خدا هستم و قبل از من پیامبرانی بوده‌اند. اگر من از دنیا بروم یا کشته شوم، آیا شما [از دین خدا] بر می‌گردید؟ در حالی که هر کس به عقب برگرد [او به دین پشت کند]، ضرری به خدا نمی‌رساند و به زودی خداوند به شکر کنندگان پاداش می‌دهد. آگاه باشید که علی به صبوری و شکرگذاری توصیف شده است و بعد از او، فرزندانم از نسل او چنین‌اند.

ای مردم، با اسلام آوردن تان بر خدا منت نگذارید

فَيَسْخُطَ عَلَيْكُمْ فَيُصِيكُمْ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ إِنَّهُ
لِبِالْمِرْضَادِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي أَئِمَّةٌ
يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنْصَرُونَ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ اللَّهَ وَ أَنَا بَرِيئَانِ مِنْهُمْ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُمْ وَ أَنْصَارَهُمْ وَ أَشْيَاعَهُمْ وَ
أَتَبَاعَهُمْ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَ لَيْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ. أَلَا إِنَّهُمْ «أَصْحَابُ الصَّحِيفَةِ»؛ فَلَيَنْظُرْ
أَحَدُكُمْ فِي صَحِيفَتِهِ.

قال: فذهب على الناس الا شرذمة منهم امر
الصحيفة.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنِّي أَدْعُهَا إِمَامَةً وَ وِرَاثَةً فِي
عَقِبِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ قَدْ بَلَغْتُ مَا أُمِرْتُ بِتَبَليغِهِ
حُجَّةً عَلَى كُلِّ حَاضِرٍ وَ غَائِبٍ وَ عَلَى كُلِّ أَحَدٍ مِّنْ
شَهِدَ أَوْ لَمْ يَشْهُدْ وَ لِدَ أَوْ لَمْ يُوَلَّْ. فَلَيُبَلِّغِ الْحَاضِرُ
الْغَائِبَ وَ الْوَالِدُ الْوَلَدَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ سَيَجْعَلُونَهَا
مُلْكًا وَ اغْتِصَابًا. أَلَا لَعْنَ اللَّهِ الْغَاصِبِينَ وَ الْمُغْتَصِبِينَ
وَ عِنْدَهَا «سَنَفْرُعُ لَكُمْ أَيَّهَا الشَّقَّالَانِ» فَ«يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا

که بر شما غضب می‌کند و شمارا به عذابی از جانب خودش مبتلا می‌کند، به راستی خداوند در کمین [ستمکاران] است.

ای مردم، به زودی بعد از من، پیشوایانی خواهد بود که [شما را] به سمت آتش دعوت می‌کند و در روز قیامت یاری نمی‌شوند. ای مردم، خداوند و من از آنان بیزاریم.

ای مردم، آنان و یاران و تابعین و پیروانشان در عمیق‌ترین درجه آتش‌اند و چه بد است جایگاه متکبران. آگاه باشید که آنان اصحاب صحیفه هستند؛ پس هر یک از شما باید در صحیفه‌اش بنگرد.

راوی می‌گوید: [وقتی پیامبر، صلی اللہ علیہ وآلہ، نام «صحاب صحیفه» را آورد] جز اندکی از مردم، منظور حضرت را از این کلام نفهمیدند.

ای مردم، من امر خلافت را به عنوان امامت و وراثت در نسل خودم تا روز قیامت به ودیعه می‌سپارم و من رسانیدم، آنچه مأمور به ابلاغش بودم تا حجت باشد بر حاضر و غایب و بر همه کسانی که حضور دارند یا ندارند. به دنیا آمده‌اند یا نیامده‌اند. پس حاضران به غایبان و پدران به فرزندان خود تا روز قیامت برسانند. و به زودی امامت بعد از من را به پادشاهی مبدل می‌کند. و آن [منصب] را با [ظلم و زور] می‌گیرند. خداوند غاصبین و تعدی کنندگان را لعنت کند. «به زودی به حساب شما ای جن و انس رسیدگی خواهیم کرد. شراره‌هایی از آتش و

شُواطِئُ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَتَصْرِفُونَ».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَكُنْ

يَذَرُكُمْ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَيْثَ مِنْ

الْطَّيْبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلَعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّهُ مَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَاللَّهُ

مُهْلِكُهَا بِتَكْذِيبِهَا وَكَذَلِكَ يُهْلِكُ الْقُرَى وَهِيَ

ظَالِمَةٌ كَمَا ذَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى وَهَذَا إِمَامُكُمْ وَوَلِيُّكُمْ وَ

هُوَ مَوَاعِيدُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَصُدُّقُ وَعْدَهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: قَدْ ضَلَّ قَبْلَكُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ وَ

اللَّهُ قَدْ أَهْلَكَ الْأَوَّلِينَ وَهُوَ مُهْلِكُ الْآخِرِينَ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَمَرَنِي وَنَهَايِي وَقَدْ

أَمَرْتُ عَلَيْيَا وَنَهَيْتُهُ فَعَلِمَ الْأَمْرَ وَالنَّهْيَ مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ

جَلَّ فَاسْمَعُوا لِأَمْرِهِ تَسْلِمُوا وَأَطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَ

أَنْتُهُوا لِنَهْيِهِ تَرْشِدُوا

مس گداخته بر سر شما فرود می‌آید و هیچ نصرت و ظفری نمی‌یابید».

ای مردم، خداوند عزّوجلّ شما را به حال خود رها نخواهد کرد تا آنکه ناپاک (خبیث) را از پاک (طیب) جدا کند و خداوند شما را بر غیب آگاه نمی‌کند.

ای مردم، هیچ قریه‌ای نیست، مگر اینکه خداوند اهل آن را به سبب تکذیب [آیات الهی] هلاک خواهد کرد. همچنین اهل قریه‌هایی را که ظالم و ستمگرند، هلاک می‌کند. همان‌گونه که خدای تعالی [در قرآن] ذکر فرموده است.

[ای مردم] این علی امام و ولی شماست و [خلافت] او مواعید الهی است و خداوند به آنچه وعده

فرموده، وفا می‌کند.

ای مردم، بیشتر پیشینیان قبل از شما، گمراه شدند و خداوند آنها را هلاک نمود و اوست که آیندگان را هلاک خواهد کرد.

ای مردم، خداوند به من امر و نهی کرده است و من هم به علی امر و نهی کرده‌ام و او امر و نهی پروردگار را می‌داند. پس امر او را گوش دهید تا سلامت بماند و او را اطاعت کنید تا هدایت شوید و با نهی او باز ایستید تا رشد

وَصَيَرُوا إِلَى مُرَادِهِ وَلَا تَسْرِقُ بِكُمُ الشَّبَلُ عَنْ سَبِيلِهِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمُ الَّذِي أَمْرَكُمْ بِاتِّبَاعِهِ ثُمَّ عَلَيْيَ مِنْ بَعْدِي ثُمَّ وُلْدِي مِنْ صُلْبِي أَئِمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ثُمَّ قَرَأَ صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» إِلَى آخِرِهَا وَقَالَ فِي نَزَلَتْ وَفِيهِمْ نَزَلَتْ وَلَهُمْ عَمَّتْ وَإِيَّاهُمْ خَصَّتْ. «أُولَئِكَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ». «أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ (الْمُفْلِحُونَ) الْغَالِبُونَ» أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَ اللَّهِ هُمْ أَهْلُ الشَّقَاقِ الْعَادُونَ وَإِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ الَّذِينَ «يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا». أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمْ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ: «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ» إِلَى آخِرِ الآيَةِ. أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ: «الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ». أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ

یابید و به سوی مقصد و هدفش حرکت کنید و راههای مختلف، شما را از راهش جدا نکند.

ای مردم، من راه مستقیم خداوندم که شما را به پیروی از آن امر نموده است و بعد از من، علی و سپس فرزندانم از نسل او، پیشوایانی هستند که به حق هدایت می‌کنند و به سبب آن (حق) به عدالت رفتار می‌کنند. سپس

حضرت سوره فاتحه را تا آخر قرائت کرد.

و فرمود: این سوره درباره من و اهل بیتم نازل گردیده است و به طور عموم شامل آنها و به طور خاص تنها درباره آنان است. ایشان دوستان خدایند که ترسی بر آنان نیست و محزون نمی‌شوند، آگاه باشد که حزب خداوند غالب هستند. آگاه باشد، دشمنان علی، اهل مخالفت و جدایی و اهل بغض و دشمنی و عداوتند و برادران شیاطین اند که اباظیل را از روی غرور به یکدیگر القا می‌کنند. آگاه باشد دوستان ایشان (اهل بیت) کسانی هستند که خداوند در کتابش آنان را یاد کرده و فرموده است: «[ای پیامبر] نمی‌یابی قومی را که به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشند، و در عین حال با دشمنان خدا و رسول دوستی نمایند...» آگاه باشد دوستان آل محمد کسانی هستند که خداوند عزّوجلّ آنان را توصیف کرده و فرموده است: «کسانی که ایمان آورده و ایمانشان را به ظلم آلوده نکرده‌اند، آنها [از عذاب الهی] درامانند و هدایت یافته‌اند» آگاه باشد دوستان اهل بیت کسانی هستند که در

آمِنِينَ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ بِالْتَّسْلِيمِ أَنْ «طِبْتُمْ

فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ». أَلَا إِنَّ أُولَيَاءَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ

عَزَّ وَ جَلَّ: «يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ... بِغَيْرِ حِسَابٍ». أَلَا إِنَّ

أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَصْلُونَ سَعِيرًا. أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمْ

الَّذِينَ يَسْمَعُونَ لِجَهَنَّمَ شَهِيقًا وَ هِيَ تَفُورُ وَ لَهَا زَفِيرٌ.

«كُلَّمَا دَخَلْتُ أُمَّةً لَعَنَتْ أُخْتَهَا». أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمْ

الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «كُلَّمَا أَلْقَيَ فِيهَا فَوْجٌ

سَأَلَهُمْ خَرَنْتُهَا أَلَمْ يَا تِكُمْ نَذِيرٌ؟ قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا

نَذِيرٌ إِلَى قَوْلِهِ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ» أَلَا إِنَّ

أُولَيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ

أَجْرٌ كَبِيرٌ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: شَتَّانَ مَا بَيْنَ السَّعِيرِ وَ الْجَنَّةِ

فَعَدُونَا مَنْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَ لَعَنَهُ وَ وَلَيْنَا مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ وَ

امنیت و ایمنی وارد بهشت می شوند و ملائکه با سلام به ملاقات آنان می آیند و می گویند: «پاکیزه شدید، پس برای همیشه داخل بهشت شوید». آگاه باشید دوستان آل محمد، صلی الله علیه و آله، کسانی هستند که خداوند در موردشان فرموده: «به بهشت وارد می شوند و بدون حساب به آنها روزی داده می شود». آگاه باشید دشمنان آل محمد، صلی الله علیه و آله، به آتش وارد می شوند. آگاه باشید دشمنان اهل بیت کسانی هستند که غرش جهنم را در حالی که فوران می کند و شعله ور می شود می شنوند. آگاه باشید دشمنان اهل بیت کسانی هستند که خداوند درباره آنان فرموده است: «هر گروهی که داخل [جهنم] می شود، همتای خود را لعنت می کند...» آگاه باشید دشمنان آل محمد کسانی هستند که خداوند عزّوجلّ می فرماید: «هر گاه گروهی [از ایشان] را در جهنم می اندازند، خزانه داران دوزخ از آنها می پرسند: آیا بیم دهنده ای برای شما نیامد؟ می گویند: بلی، برای ما بیم دهنده آمد؛ ولی ما او را تکذیب کردیم و گفتیم: خداوند هیچ چیز نازل نکرده است و شما در گمراهی بزرگی هستید* خود گفتند که اگر [کلام او را] شنیده و تعقل کرده بودیم، جهنمه نمی شدیم* به گناه خویش اعتراف کردند و لعنت بر اهل آتش». آگاه باشید دوستان اهل بیت کسانی هستند که در پنهانی از پروردگارشان می ترسند و برای آنان مغفرت و اجر بزرگی است.

ای مردم، چقدر فاصله بین آتش سوزان و بهشت [ازیاد] است! دشمن ما کسی است که خداوند او را مذمت و لعنت کرده است، و دوست ما کسی است که خداوند او را

أَحَبَّهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: أَلَا وَإِنِّي مُنْذِرٌ وَعَلِيُّ هَادِ.
 مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنِّي نَبِيٌّ وَعَلِيٌّ وَصِيٌّ. أَلَا إِنَّ
 خَاتَمَ الْأَئِمَّةِ مِنَ الْقَائِمِ الْمَهْدِيُّ. أَلَا إِنَّهُ الظَّاهِرُ عَلَى
 الدِّينِ. أَلَا إِنَّهُ الْمُنتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ. أَلَا إِنَّهُ فَاتَّحُ
 الْحُصُونَ وَهَادِمُهَا. أَلَا إِنَّهُ قَاتِلُ كُلِّ قَبْيلَةٍ مِنْ أَهْلِ
 الشَّرِّ. أَلَا إِنَّهُ الْمُدْرِكُ بِكُلِّ ثَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ عَزَّ وَ
 جَلَّ. أَلَا إِنَّهُ النَّاصِرُ لِدِينِ اللَّهِ. أَلَا إِنَّهُ الْغَرَافُ مِنْ بَخْرٍ
 عَمِيقٍ. أَلَا إِنَّهُ قَسِيمٌ كُلِّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ وَكُلِّ ذِي
 جَهْلٍ بِجَهْلِهِ. أَلَا إِنَّهُ خِيرَةُ اللَّهِ وَاللَّهُ مُخْتَارُهُ. أَلَا إِنَّهُ
 وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ وَالْمُحيطُ بِهِ. أَلَا إِنَّهُ الْمُخْبِرُ عَنْ رَبِّهِ
 عَزَّ وَجَلَّ وَالْمُنْبِهُ بِأَمْرِ إِيمَانِهِ. أَلَا إِنَّهُ الرَّشِيدُ
 السَّدِيدُ. أَلَا إِنَّهُ الْمُفَوَّضُ إِلَيْهِ. أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ
 سَلَفَ بَيْنَ يَدَيْهِ. أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةً وَلَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَ
 لَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ وَلَا نُورٌ إِلَّا عِنْدَهُ. أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَلَا
 مَنْصُورَ عَلَيْهِ. أَلَا وَإِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحَكْمُهُ
 فِي خَلْقِهِ وَأَمِينُهُ فِي سِرِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ.

ستایش کرده و دوستش می‌دارد.

ای مردم، بدانید که من بیم دهنده (نذیر) و علی
هدایتگر است.

ای مردم، همانا من پیامبرم و علی، وصی من است.
بدانید که آخرین امامان، مهدی قائم از ماست. او بر تمام
ادیان غلبه پیدا می‌کند. آگاه باشد او انتقام گیرنده از
ظالمین، فاتح قلعه‌ها و منهدم کننده آنهاست. بدانید او
کشنده هر گروه و دسته‌ای است که مشرک باشند. آگاه
باشد او انتقام گیرنده هر خوفی از اولیای خداست. بدانید
او یاری دهنده دین خداست. آگاه باشد او بسیار بردارنده
(استفاده کننده) از دریای عمیق [علم الهی] است. او کسی
است که هر صاحب فضیلتی را به قدر فضلش و هر صاحب
جهالتی را به قدر جهله نشان می‌نهد. او انتخاب شده و
خداآوند او را اختیار کرده است. او وارث تمام علوم و
احاطه دارنده به آن است. آگاه باشد او خبر دهنده از
پروردگارش، و بلند آواز کننده فرمان الهی است. او رشد
یافته و استوار است و کارها به او سپرده شده است. او کسی
است که پیشینیان بشارتش را داده‌اند. اوست که به عنوان
حجت باقی می‌ماند و بعد از او حجتی نیست. هیچ حقی
نیست، مگر همراه او و هیچ نوری نیست، مگر نزد او. آگاه
باشد او کسی است که غلبه کننده ندارد و کسی بر علیه او
نصرت و یاری نمی‌شود. او ولی خدا در زمین و حاکم او در
میان مردم و امین خدا بر نهان و آشکار است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: قَدْ يَسَّرْتُ لَكُمْ وَأَفْهَمْتُكُمْ وَهَذَا
عَلَيَّ يُفْهِمُكُمْ بَعْدِي. أَلَا وَإِنَّ عِنْدَ انْقِضَاءِ خُطْبَتِي
أَدْعُوكُمْ إِلَى مُصَافَقَتِي عَلَى يَنْعِيَتِهِ وَالْإِقْرَارِ بِهِ ثُمَّ
مُصَافَقَتِهِ بَعْدِي. أَلَا إِنِّي قَدْ بَأَيَّغْتُ اللَّهَ وَعَلَيَّ قَدْ
بَأَيَّغْنِي وَأَنَا آخِذُكُمْ بِالْبَيْعَةِ لَهُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
(فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ).

مَعَاشِرَ النَّاسِ: «إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ
اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ
يَطْوَّفَ بِهِمَا».

مَعَاشِرَ النَّاسِ: حَجُّوا الْبَيْتَ فَمَا وَرَدَهُ أَهْلُ
بَيْتٍ إِلَّا اسْتَغْنُوا وَلَا تَخَلَّفُوا عَنْهُ إِلَّا افْتَقَرُوا.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: مَا وَقَفَ بِالْمَوْقِفِ مُؤْمِنٌ إِلَّا غَرَّ
اللَّهُ لَهُ مَا سَلَفَ مِنْ ذَنْبِهِ إِلَى وَقْتِهِ ذَلِكَ فَإِذَا انْقَضَتْ
حَجَّهُ اسْتُوِنَفَ عَلَيْهِ عَمَلُهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: الْحُجَّاجُ مُعَاذُونَ وَنَفَقَاتُهُمْ
مُخْلَفَةٌ (وَاللَّهُ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ).

مَعَاشِرَ النَّاسِ: حَجُّوا الْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ

ای مردم، من برایتان روشن کردم و به شما فهمانیدم، و این علی است که بعد از من به شما می‌فهماند. بدانید که من بعد از پایان خطابه‌ام، شما را به دست دادن با خودم و دست دادن با علی برای بیعت او و اقرار به ولایتش فرامی‌خوانم. بدانید که من با خدا بیعت کرده‌ام و علی با من بیعت کرده است، و من از جانب خداوند برای او از شما بیعت می‌گیرم پس هر کس بیعت را بشکند، این شکستن بر ضرر خود است.

ای مردم، صفا و مروه از شعائر الهی است؛ پس هر کس به خانه خدا به عنوان حج یا عمره بیاید، گناهی بر او نیست که بر صفا و مروه بسیار طواف کند.

ای مردم، به حج خانه خدا بروید. هیچ خاندانی به خانه خدا وارد نشدند، مگر آنکه مستغنى گردیدند و هیچ خاندانی آن را ترک نکردند، مگر آنکه فقیر شدند.

ای مردم، هیچ مؤمنی در موقف (عرفات، مشعر، منی) نمی‌ایستد، مگر آنکه خداوند گناهان گذشته او را تا آن زمان می‌آمرزد و هرگاه که حجش پایان یافت، اعمالش از نو آغاز می‌شود.

ای مردم، حاجیان کمک می‌شوند و آنچه خرج می‌کنند، به آنان برمی‌گردد و خداوند اجر و پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.

ای مردم، با دین کامل و با تفکه و فهم به حج خانه

وَالْتَّقْيَهُ وَلَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ إِلَّا بِتَوْبَهٍ وَإِقْلَاعٍ.

مَعَاشرَ النَّاسِ: أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ كَمَا
أَمْرَكُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَئِنْ طَالَ عَلَيْكُمُ الْأَمْدُ فَقَصَرْتُمْ
أَوْ نَسِيْتُمْ فَعَلَيْهِ وَلِيُّكُمْ وَيُبَيِّنُ لَكُمُ الَّذِي نَصَبَهُ اللَّهُ
عَزَّ وَجَلَّ بَعْدِي وَمَنْ خَلَقَهُ اللَّهُ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ.
يُخْبِرُكُمْ بِمَا تَسْأَلُونَ عَنْهُ وَيُبَيِّنُ لَكُمْ مَا لَا تَعْلَمُونَ.
إِنَّ الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُخْصِيهِمَا وَ
أَعْرِفَهُمَا فَآمِرٌ بِالْحَلَالِ وَأَنْهَى عَنِ الْحَرَامِ فِي مَقَامٍ
وَاحِدٍ فَأَمِرْتُ أَنْ آخُذَ الْبَيْعَةَ عَلَيْكُمْ وَالصَّفَقةَ لَكُمْ
يَقْبُولُ مَا جَتَّ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي عَلِيٍّ أَمِيرِ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَئِمَّهِ مِنْ بَعْدِهِ الَّذِينَ هُمْ مِنِّي وَمِنْهُ
أَئِمَّهُ قَائِمُهُمْ فِيهِمُ الْمَهْدِيُّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَهِ الَّذِي
يَقْضِي بِالْحَقِّ.

مَعَاشرَ النَّاسِ: وَكُلُّ حَلَالٍ دَلَّتُكُمْ عَلَيْهِ وَكُلُّ
حَرَامٍ نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَإِنِّي لَمْ أَرْجِعْ عَنْ ذَلِكَ وَلَمْ
أُبَدِّلْ. إِنَّمَا فَادِرُوا ذَلِكَ وَاحْفَظُوهُ وَتَوَاصُوا بِهِ وَ

خدا بروید و از آن مشاهد مشرفه جز با توبه و دست
کشیدن از گناه بر مگردید.

ای مردم، نماز را به پا دارید و زکات را بپردازید؛
همان طور که خداوند عزّوجلّ به شما فرمان داده است و اگر
زمان طویلی بر شما گذشت و کوتاهی نمودید یا فراموش
کردید، پس علی صاحب اختیار شما است و [همه مسایل
دین را] برای شما بیان می کند. او کسی است که خداوند
عزّوجلّ بعد از من [برای هدایت امت] او را منصوب
فرموده و جانشین من قرار داده است و من از اویم. هر چه
از او بپرسید، به شما خبر می دهد و آنچه را نمی دانید، برای
شما بیان می کند. آگاه باشید حلال و حرام، بیش از آن است
که من همه آنها را [در این فرصت کوتاه] بشمارم و معرفی
کنم؛ پس [شما را] به طور کلی به همه حلالها امر می کنم و از
همه حرامها نهی می کنم. من مأمورم از شما بیعت بگیرم و با
شما دست بدhem بر اینکه قبول کنید آنچه از طرف خداوند
عزّوجلّ درباره امیر المؤمنین و امامان بعد از او آوردہ ام.
اینها [ائمه هدی] از من هستند و من از آنها می باشم. ایشان
پیشوایانی هستند که تا روز قیامت که خداوند در آن به
حق حکم می کند [به حق] قیام می کنند و مهدی در میان
آنان است.

ای مردم، هر حلالی که شما را بدان راهنمایی کردم
و هر حرامی که شما را از آن نهی نمودم، هرگز از آنها
برنگشته ام و تغییر نداده ام. این مطلب را به یاد داشته باشید
و آن را حفظ و به یکدیگر سفارش کنید، و آن را

لَا تُبَدِّلُوهُ وَلَا تُغَيِّرُوهُ。 أَلَا وَإِنِّي أَجَدَّ الْقَوْلَ: أَلَا
 فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأْمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ
 انْهُوَا عَنِ الْمُنْكَرِ。 أَلَا وَإِنَّ رَأْسَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ أَنْ
 تَنْهَوَا إِلَى قَوْلِي وَتُبَلَّغُوهُ مَنْ لَمْ يَخْضُرْهُ تَأْمُرُوهُ
 بِقَوْلِهِ وَتَنْهَوْهُ عَنْ مُخَالَفَتِهِ فَإِنَّهُ أَمْرٌ مِّنَ اللَّهِ عَزَّ وَ
 جَلَّ وَمِنِّي وَلَا أَمْرٌ بِمَعْرُوفٍ وَلَا نَهْيٌ عَنْ مُنْكَرٍ إِلَّا
 مَعَ إِمَامٍ مَعْصُومٍ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: الْقُرْآنُ يُعَرِّفُكُمْ أَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ
 بَعْدِهِ وُلْدُهُ وَعَرَفْتُكُمْ أَنَّهُمْ مِنِّي وَمِنْهُ حَيْثُ يَقُولُ اللَّهُ
 عَزَّ وَجَلَّ: «كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ» وَقُلْتُ: لَنْ تَضِلُّوا
 مَا إِنْ تَمَسَّكُمْ بِهِمَا.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: التَّقْوَى، التَّقْوَى وَاحْذَرُوا
 السَّاعَةَ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ
 شَيْءٌ عَظِيمٌ». اذْكُرُوا الْمَمَاتَ وَالْحِسَابَ وَ
 الْمَوَازِينَ وَالْمُحَاسِبَةَ يَبْيَنَ يَدَيِّ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ
 الثَّوَابَ وَالْعِقَابَ وَمَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ أُثِيبَ وَمَنْ
 جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَيَسَ لَهُ فِي الْجَنَانِ نَصِيبٌ.

تبديل نکنید و تغیر ندهید. آگاه باشید، من سخن خود را تکرار می‌کنم: نماز را به پا دارید و زکات را بپردازید و به کار نیک امر کنید و از منکرات نهی نمایید. بدانید که بالاترین امر به معروف و نهی از منکر، آن است که سخن مرا بفهمید و آن را به کسانی که حاضر نیستند برسانید و او را به قبولش امر کنید و از مخالفتش نهی نمایید؛ چرا که این دستوری از جانب خداوند عزّوجلّ و از نزد من است و هیچ امر به معروف و نهی از منکری نمی‌شود، مگر با امام مقصوم.

ای مردم، قرآن به شما می‌شناساند که امامان بعد از علی، فرزندان او هستند و من هم به شما شناساندم که آنان از من هستند و من هم از آنها هستم؛ آنجا که خداوند عزوجل فرمود: «و خداوند آن [امامت] را به عنوان کلمة ماندگار در نسل او (علی) قرار داد»، و من نیز به شما گفتم: اگر به آن دو (قرآن و اهل بیت) تمسک جویید، هرگز گمراه نمی‌شود.

ای مردم، تقوی را رعایت کنید، تقوی را رعایت کنید. از قیامت بر حذر باشید؛ همان‌گونه که خداوند عزوجل فرموده: «زلزله قیامت چیز عظیمی است» مرگ و حساب و ترازوهای الهی و حسابرسی در پیشگاه خداوند عالم و ثواب و عقاب را به یاد آورید. هر کس حسن (خوبی) با خود بیاورد، طبق آن ثواب داده می‌شود، و هر کس گناه بیاورد، برای او در بهشت نصیبی نخواهد بود.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّكُمْ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُصَافِقُونِي
 بِكَفٍّ وَاحِدَةٍ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ وَأَمْرَنِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
 أَنْ آخُذَ مِنْ أَسْبَابِكُمُ الْإِقْرَارِ بِمَا عَقَدْتُ لِعَلِيٍّ مِنْ
 إِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ جَاءَ بَعْدَهُ مِنَ الْأَئِمَّةِ مِنِّي وَمِنْهُ
 عَلَى مَا أَعْلَمْتُكُمْ: أَنَّ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِهِ فَقُولُوا
 يَا جَمِيعَكُمْ: إِنَّا سَامِعُونَ مُطِيعُونَ رَاضُونَ مُنْقَادُونَ لِمَا
 بَلَغْتَ عَنْ رَبِّنَا وَرَبِّكَ فِي أَمْرِ عَلِيٍّ وَأَمْرِ وُلْدِهِ مِنْ
 صُلْبِهِ مِنَ الْأَئِمَّةِ؛ نُبَايِعُكَ عَلَى ذَلِكَ بِقُلُوبِنَا وَ
 أَنفُسِنَا وَالسِّنَاتِنَا وَأَيْدِينَا عَلَى ذَلِكَ نَحْيَا وَنَمُوتُ وَ
 نُبَعْثُ لَا نُغَيِّرُ وَلَا نُبَدِّلُ وَلَا نَشُكُّ وَلَا نَرْتَابُ وَلَا
 نَرْجِعُ عَنْ عَهْدٍ وَلَا نَنْقُضُ الْمِيثَاقَ وَنُطِيعُ اللَّهَ وَعَلِيًّا
 أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَوُلْدَهُ الْأَئِمَّةُ الَّذِينَ ذَكَرْتَهُمْ مِنْ
 ذُرِّيَّتِكَ مِنْ صُلْبِهِ بَعْدَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ الَّذِينَ قَدْ
 عَرَفْتُكُمْ مَكَانَهُمَا مِنِّي وَمَحَلَّهُمَا عِنْدِي وَمَنْزِلَتَهُمَا
 مِنْ رَبِّي. فَقَدْ أَدَيْتُ ذَلِكَ إِلَيْكُمْ فَإِنَّهُمَا سَيِّدَا شَبَابِ
 أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنَّهُمَا إِلِمَامَانِ بَعْدَ أَبِيهِمَا عَلِيٌّ وَأَنَا
 أَبُوهُمَا قَبْلَهُ فَقُولُوا: أَطْعَنَا اللَّهَ بِذَلِكَ وَ

ای مردم، جمعیت شما بیش از آن است که یک یک و همزمان با من دست دهید [و بیعت نمایید]. پروردگارم مرا مأمور کرده که از زبان شما اقرار بگیرم درباره آنچه منعقد نمودم برای علی امیر المؤمنین و امامانی که بعد از او می‌آیند و از نسل من و او هستند؛ همان‌گونه که به شما اعلام کردم که فرزندان من از صلب او هستند. پس همگی چنین بگویید: «ما شنیدیم و اطاعت می‌کنیم و راضی هستیم و سر تسلیم فرود می‌آوریم درباره آنچه از جانب پروردگار به ما ابلاغ نمودی درباره امر امامت علی و فرزندانش که امامان بعد از او خواهند بود. با قلبها یمان و با جانها و با زبانها و دستها یمان با تو بیعت می‌کنیم. بر این عقیده زنده‌ایم و با آن می‌میریم و [روز قیامت] با آن محشور می‌شویم. تغییر نخواهیم داد و تبدیل نمی‌کنیم و شک نمی‌کنیم و تردید به دل راه نمی‌دهیم و از این عهد بر نمی‌گردیم و پیمان را نمی‌شکنیم و از خدا و از تو و علی امیر المؤمنین و فرزندانش که امام هستند اطاعت می‌کنیم. همان کسانی که فرمودی از فرزندان تو از نسل او (علی) بعد از حسن و حسین هستند.» مقام و منزلت حسن و حسین را نزد خودم و پروردگارم به شما معرفی کردم و این موضوع را به شما رساندم که آن دو (حسن و حسین) دو آقای جوانان اهل بهشتند و بعد از پدرشان علی پیشوا و امام هستند و قبل از علی من پدر آن دو هستم.

[ای مردم] بگویید: «از خدا و رسول و علی و حسن

إِيَّاكَ وَ عَلَيْاً وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَينَ وَ الْأَئِمَّةَ الَّذِينَ
ذَكَرْتَ عَهْدًا وَ مِيثَاقًا مَاخُوذًا لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ
قُلُوبِنَا وَ أَنفُسِنَا وَ أَسْبَابِنَا وَ مُصَافَقَةِ أَيْدِينَا. مَنْ
أَدْرَكَهُمَا بِيَدِهِ وَ أَقْرَبَهُمَا بِلِسَانِهِ لَا نَتَغَيِّرُ بِذَلِكَ بَدَلًا
وَ لَا نَرَى مِنْ أَنفُسِنَا عَنْهُ حِوَالًا أَبَدًا. نَحْنُ نُؤَدِّي ذَلِكَ
عَنْكَ الدَّائِنِيَ وَ الْقَاصِيَ مِنْ أَوْلَادِنَا وَ أَهَالِنَا أَشْهَدُنَا
اللَّهَ وَ كَفِى بِاللَّهِ شَهِيدًا وَ أَنْتَ عَلَيْنَا بِهِ شَهِيدٌ وَ كُلُّ
مَنْ أَطَاعَ مِمَّنْ ظَهَرَ وَ اسْتَرَ وَ مَلَائِكَةُ اللَّهِ وَ جُنُودُهُ وَ
عَبِيدُهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ كُلِّ شَهِيدٍ.

مَعَاشرَ النَّاسِ: مَا تَقُولُونَ؟ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ كُلَّ
صَوْتٍ وَ خَافِيَةً كُلَّ نَفْسٍ «فَمَنِ اهْتَدَ فِي نَفْسِهِ وَ مَنِ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا» «وَ مَنْ بَأْيَعَ فَإِنَّمَا يُبَايِعُ اللَّهَ»
«لِيَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ».

مَعَاشرَ النَّاسِ: فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ بَأْيُعوا عَلَيْاً أَمِيرَ
الْمُؤْمِنِينَ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَينَ وَ
الْأَئِمَّةَ كَلِمَةً طَيِّبَةً بَاقِيَةً يُهْلِكُ اللَّهُ مَنْ غَدَرَ وَ يَرْحَمُ
مَنْ وَفَى «فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ»

مَعَاشرَ النَّاسِ قُولُوا الَّذِي قُلْتُ لَكُمْ وَ سَلَّمُوا

و حسین و امامانی که یاد کردی اطاعت می‌کنیم. برای امیر المؤمنین از قلبها، جانها و زبانها یمان عهد و پیمان گرفته شده و دست بیعت داده‌ایم...

و عقیده داریم که هرگز جانها یمان از آن روی برنمی‌گرداند. ما و فرزندان و خانواده و خاندان دور و نزدیکمان به نسبت شما آن را در آستانتان ادا می‌کنیم. خدا را بر این [عهد و پیمان] شاهد می‌گیریم. و خدا برای شاهد بودن کافی است و تو نیز بر اقرار ما شاهد هستی و هر کس که تو را اطاعت می‌کند، آنها بی که ظاهر و آشکارند و آنها بی که پنهانند و ملائکه و لشکریان خدا و بندگانش [همگی را بر این عهد و پیمان شاهد می‌گیریم]. و خدا بزرگتر از هر شاهدی است.

ای مردم، چه می‌گویید؟ همانا خداوند آگاه به هر صدایی است و پنهانی‌های هر کسی را می‌داند. «پس هر کس هدایت یافت، به نفع خودش است و هر کس گمراه شد، به ضرر خودش گمراه شده است» و هر کس بیعت کند، با خدا بیعت می‌کند. «دست خدا بر روی دست آنها (بیعت کنندگان) است».

ای مردم، از خدا بترسید و با علی، امیر المؤمنین، و حسن و حسین و سایر امامان از ایشان در دنیا و آخرت، به عنوان امامتی که در نسل ایشان باقی است بیعت کنید. خداوند عذر کنندگان (بیعت شکنان) را هلاک و وفاداران را مورد رحمت قرار می‌دهد «و هر کس بیعت را بشکند، به ضرر خویش شکسته است تا آخر آیه».

ای مردم، آنچه به شما گفتم بگویید (تکرار کنید) و

عَلَى عَلِيٍّ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ وَقُولُوا: «سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
غُفْرانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ» وَقُولُوا: «الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا
اللَّهُ»

مَعَاشِرَ النَّاسِ: إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ
عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَقَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ
أُخْصِيَهَا فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ فَمَنْ أَنْبَأَكُمْ بِهَا وَعَرَفَهَا
فَصَدِّقُوهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَعَلِيًّا
وَالْأَئِمَّةَ الَّذِينَ ذَكَرْتُهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزاً عَظِيمًا.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: السَّابِقُونَ إِلَى مُبَايَعَتِهِ وَ
مُوَالَاتِهِ وَالْتَّسْلِيمِ عَلَيْهِ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ أَوْ لِئِكَ
الْفَائِرُونَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ: قُولُوا مَا يَرْضَى اللَّهُ عَنْكُمْ مِنَ
الْقَوْلِ فَإِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
فَلَنْ تَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَأَعْطِبْ
عَلَى الْكَافِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

به علی به عنوان «امیر المؤمنین» سلام کنید و بگویید:
«شنیدیم و اطاعت کردیم، پسوردگارا مغفرت تو را
می‌خواهیم و بازگشت به سوی توست» و بگویید: «حمد و
سباس از آن خداییست که ما را به این [ولایت اهل بیت]
هدایت کرد، و اگر خداوند ما را هدایت نمی‌کرد، هدایت
نمی‌شدیم...»

ای مردم، به راستی فضایل علی بن ابی طالب نزد
خداوند عزّوجلّ است که در قرآن آن فضایل را نازل
فرموده و بیشتر از آن است که همه را در یک مجلس
بشماریم، پس هر کس درباره آنها به شما خبر داد و آنها را
برای شما تعریف کرد، تصدیقش نمایید.

ای مردم، هر کس خدا و رسولش و علی و امامانی
را که ذکر کردم اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست
یافته است.

ای مردم، کسانی که برای بیعت با او و قبول
ولایتش و سلام کردن بر او به عنوان «امیر المؤمنین» سبقت
می‌گیرند، آنان در بهشت‌های پر نعمت رستگار خواهند بود.

ای مردم، سخنی بگویید که به خاطر آن خداوند از
شما راضی شود و [بدانید] اگر شما و همه کسانی که در
زمین هستند کافر شوند، به خدا ضرری نمی‌رساند.

خداوندا، مؤمنین را ببخش و بیامرز و بر کافرین
غضب فرما، حمد و سپاس مخصوص خداوند عالم است.

حسن ختم خطبه

از امام صادق الطّهّار روايت شده:

هنگامی که رسول خدا، صلی الله علیہ وآلہ، از ایراد این خطبه فراغت یافت، در میان مردم، مردی خوش منظر و خوش بو دیده شد که می گفت: به خدا سوگند محمد، صلی الله علیہ وآلہ، را هیچگاه مانند امروز ندیدم؛ چقدر برای پسر عمومیش تأکید می کند. به درستی که برای او عهدی را استوار کرد که آن را نمی شکند مگر کافر به خدای بزرگ و رسول کریممش. ویل (نفرین) برآن کسی است که عهد او را بشکند.

وقتی یکی از اطرافیان کلام او را شنید، و رو به جانب او کرد و از هیئت او متعجب گشت. سپس به پیامبر، صلی الله علیہ وآلہ، عرضه داشت: آیا نشنیدی آنچه را که این مرد گفت، چنین و چنان گفت؟ پیامبر، صلی الله علیہ وآلہ، هم او را به نام خوانده و می فرمایند: آیا آن مرد را شناختی. گفت: نه. فرمود: آن مرد روح الامین جبریل بود. مبادا تو عهد او را بشکنی. محققًا اگر چنین کنی خدا و رسول و ملائکه و مؤمنین از تو بیزار خواهند بود^۱.

۱. الاحتجاج، ج ۱، ص ۱۶۱ و ۱۶۲، چاپ انتشارات اسوه.

و کمی بعد دوراندیشی پیامبر، صلی اللہ علیہ وآلہ، و حکمت کلامشان مشخص شد.

مراسم بعد از خطبه

بعد از آنکه رسول خدا، صلی اللہ علیہ وآلہ، خطبه تاریخی اش را به اتمام رسانید، مردم فریاد برآوردند: شنیدیم و امر خدا و رسول را با قلبها، زبانها و دستها یمان اطاعت می‌کنیم. سپس اطراف رسول خدا، صلی اللہ علیہ وآلہ، و امیر المؤمنین الله از دحام کرد کردند و با ایشان به عنوان بیعت دست می‌دادند و تبریک و تهنیت می‌گفتند و چه شنیدن و چه اطاعت کردند!!!

نخستین کسانی که با پیامبر دست بیعت دادند، عبارت بودند از: ابوبکر، عمر، عثمان، طلحه و زبیر و بعد سایر مهاجرین و انصار و به دنبال آنها، سایر مردم. مراسم بیعت، سه روز به طول انجامید و هرگاه گروهی بیعت می‌کردند، رسول خدا، صلی اللہ علیہ وآلہ، می‌فرمود: «الحمد لله الذي فضلنا على جميع العالمين».

از همین مجموعه:
آخرین نشانه‌های ظهور
چهل حدیث درباره نشانه‌های پایانی ظهور حضرت
مهدی ع
قیمت ۲۵۰۰ ریال.

از حسین ع تا مهدی ع
چهل حدیث از حضرت مهدی ع درباره
سید الشهداء ع
قیمت: ۳۰۰۰ ریال

دو خاتم (علیهم السلام)
چهل شbahت میان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
حضرت مهدی ع در آیات و روایات.

قیمت: ۳۰۰۰ ریال

متقاضیان می‌توانند وجه لازم جهت تهیه هر اثر را به
حساب ۱۰۱۷۱۷۲۰۰۰۱ سپاری نزد بانک ملی ایران در
وجه موعد واریز و اصل فیش بانکی را به نشانی تهران
صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۸۳۴۷ ارسال کنند؛ تا ترتیب
ارسال کتب داده شود.